

Закон о електронским комуникацијама

Закон је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. [44/2010](#), [60/2013](#) - Одлука УС РС [62/2014](#) (чл. [28-31](#). нису у пречишћеном тексту) и [95/2018](#) - други закон.

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређују се: услови и начин за обављање делатности у области електронских комуникација; надлежности државних органа у области електронских комуникација; положај и рад Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге; накнаде; спровођење јавних консултација у области електронских комуникација; обављање делатности електронских комуникација по режиму општег овлашћења; пројектовање, изградња или постављање, коришћење и одржавање електронских комуникационих мрежа, припадајућих средстава, електронске комуникационе опреме и терминалне опреме; право службености и заједничког коришћења; међуповезивање и приступ; пружање услуга универзалног сервиса; одређивање тржишта подложних претходној регулацији, анализа тржишта, одређивање оператора са значајном тржишном снагом (у даљем тексту: оператор са ЗТС) и овлашћења Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге у односу на оператора са ЗТС; управљање и коришћење адреса и бројева (у даљем тексту: нумерација); управљање, коришћење и контрола радио-фреквенцијског спектра; дистрибуција и емитовање медијских садржаја; заштита права корисника и претплатника; безбедност и интегритет електронских комуникационих мрежа и услуга; тајност електронских комуникација, законито пресретање и задржавање података; надзор над применом овог закона; мере за поступање супротно одредбама овог закона, као и друга питања од значаја за функционисање и развој електронских комуникација у Републици Србији.

Члан 2.

Одредбе овог закона не односе се на електронске комуникационе мреже за посебне намене, осим одредаба које се односе на коришћење радио-фреквенција за посебне намене и посебне случајеве међуповезивања електронских комуникационих мрежа за посебне намене и јавних комуникационих мрежа.

Циљеви и начела регулисања односа у области електронских комуникација

Члан 3.

Циљеви и начела регулисања односа у области електронских комуникација заснивају се на:

- 1) обезбеђивању услова за равномеран развој електронских комуникација на целој територији Републике Србије;
- 2) обезбеђивању предвидивости пословања и равноправних услова за пословање оператора;
- 3) усклађивању обављања делатности у области електронских комуникација са домаћим и међународним стандардима;
- 4) обезбеђивању доступности услуга универзалног сервиса свим грађанима у Републици Србији, уз задовољење потреба специфичних друштвених група, укључујући особе са инвалидитетом, старије и социјално угрожене кориснике;
- 5) обезбеђивању међуповезивања електронских комуникационих мрежа и услуга, односно оператора, под равноправним и узајамно прихватљивим условима;
- 6) подстицању конкуренције, економичности и делотворности у обављању делатности електронских комуникација, на технолошки неутралној основи;
- 7) подстицању рационалног и економичног коришћења нумерације и радио-фреквенцијског спектра, на технолошки неутралној основи;
- 8) обезбеђивању максималне користи за кориснике електронских комуникација, укључујући особе са инвалидитетом, старије и социјално угрожене кориснике, нарочито у смислу избора, цене и квалитета;
- 9) обезбеђивању високог нивоа заштите интереса потрошача у односу са операторима, нарочито обезбеђивањем доступности јасних и потпуних информација о ценама, условима приступа и коришћења (укључујући ограничења) и квалитету јавних комуникационих мрежа и услуга, као и ефикасним поступањем по притужбама на рад оператора;
- 10) обезбеђивању сталног унапређења квалитета услуга електронских комуникација;
- 11) обезбеђивању могућности крајњих корисника да, приликом коришћења јавних комуникационих мрежа и услуга, слободно приступају и дистрибуирају информације, као и да користе апликације и услуге по свом избору;
- 12) обезбеђивању високог нивоа заштите података о личности и приватности корисника, а у складу са Законом о заштити података о личности и другим законима;
- 13) осигуравању безбедности и интегритета јавних комуникационих мрежа и услуга.

Значење појединих појмова

Члан 4.

Поједини појмови употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) *адреса* је низ знакова, слова, цифара и сигнала који је намењен за одређивање одредишта везе;
- 2) *апликативни програмски интерфејс (АПИ)* је софтверски интерфејс између апликација пружалаца медијских садржаја и уређаја за пријем тих садржаја;
- 3) *медијски садржаји* обухватају радијске и телевизијске програме, односно аудио-визуелне садржаје, као и са њима повезане интерактивне услуге, који се дистрибуирају и емитују, односно пружају корисницима путем електронских комуникационих мрежа, на основу програмске шеме или на захтев корисника;
- 4) *делатност електронских комуникација* обухвата изградњу или постављање, одржавање, коришћење и давање на коришћење јавних комуникационих мрежа и припадајућих средстава, као и пружање јавно доступних електронских комуникационих услуга;
- 5) *бројеви* су низови цифара који се употребљавају за адресирање у електронским комуникационим мрежама;
- 6) *електромагнетска компатибилност (ЕМЦ)* је способност уређаја или система да ради на задовољавајући начин у свом електромагнетском окружењу и да не узрокује штетне електромагнетске сметње другим уређајима или системима у том окружењу;
- 7) *електронска комуникациона мрежа* представља системе преноса и, тамо где је то примењено, уређаје за комутацију и усмеравање и друге ресурсе, укључујући пасивне мрежне елементе, који омогућавају пренос сигнала помоћу жичних, радио, оптичких или других електромагнетских средстава, укључујући сателитске мреже, фиксне (са комутацијом кола и пакета, укључујући Интернет) и мобилне мреже, енергетске кабловске системе, у делу који се користи за пренос сигнала, мреже које се користе за дистрибуцију и емитовање медијских садржаја, без обзира на врсту података и информација који се преносе;
- 8) *електронска комуникациона мрежа за посебне намене* је електронска комуникациона мрежа органа одбране, унутрашњих послова и Безбедносно-информативне агенције (у даљем тексту: органи одбране и безбедности), органа државне управе надлежних за заштиту и спасавање, као и служби за хитне интервенције (у даљем тексту: службе за хитне интервенције), која се користи за намене за које су наведени органи основани, не користи се у комерцијалне сврхе и не даје се на коришћење трећим лицима;
- 9) *електронска комуникациона опрема* је опрема која се употребљава за обављање делатности електронских комуникација;
- 10) *електронска комуникациона услуга* је услуга која се по правилу пружа уз накнаду, а састоји се у целини или претежно од преноса сигнала у електронским комуникационим мрежама, укључујући телекомуникационе услуге и услуге дистрибуције и емитовања медијских садржаја, али не обухвата услуге пружања медијских садржаја или обављања уредничке контроле над медијским садржајима који се преносе путем електронских комуникационих мрежа и услуга, нити обухвата услуге информационог друштва које се у целини или претежно не састоје од преноса сигнала електронским комуникационим мрежама;
- 11) *електронска порука* је сваки текстуални, гласовни, звучни или сликовни запис, послат преко јавне комуникационе мреже, који се може похранити у мрежи или у терминалној опреми примаоца све док је прималац не преузме или јој приступи;
- 12) *електронски програмски водич* је услуга придодата дигиталном преносу медијских садржаја, која кориснику омогућава једноставно претраживање понуђених медијских садржаја и услуга;
- 13) *географски број* је број из националног плана нумерације чији део цифара има географско значење, које се користи за усмеравање позива на физичко место терминалне тачке мреже;
- 14) *интерфејс* је физичка или логичка веза између два или више уређаја, два или више делова истог уређаја, или медијума преноса, дефинисана функционалним карактеристикама, карактеристикама сигнала или другим одговарајућим карактеристикама;
- 15) *Интернет* је глобални електронски комуникациони систем сачињен од великог броја међусобно повезаних рачунарских мрежа и уређаја, који размењују податке користећи заједнички скуп комуникационих протокола;
- 16) *интероперабилност* је својство два или више система или њихових делова да размењују податке и користе податке који су размењени;
- 17) *избор оператора* је услуга која кориснику омогућава остваривање одређених врста веза у оквиру јавно доступних телефонских услуга, избором оператора који посредује у остваривању тих веза, при чему избор оператора може бити унапред програмиран или остварив бирањем префикса за избор оператора, односно применом другог одговарајућег техничког поступка;
- 18) *јавна комуникациона мрежа* јесте електронска комуникациона мрежа која се, у целини или претежно, користи за пружање јавно доступних електронских комуникационих услуга и омогућава пренос података између терминалних тачака мреже;
- 19) *јавна телефонска мрежа* је електронска комуникациона мрежа која се користи за пружање јавно доступних телефонских услуга и омогућава пренос говора и података између терминалних тачака мреже;
- 20) *јавна телефонска говорница* је јавно доступан телефон чије се коришћење плаћа;
- 21) *јавно доступна телефонска услуга* је јавно доступна електронска комуникациона услуга за, директно или индиректно, упућивање и примање националних, односно националних и међународних позива преко једног или више бројева из националног или међународног плана нумерације;
- 22) *колокација* је услуга пружања физичког простора и техничких средстава на одређеној локацији, потребних ради смештаја и повезивања електронске комуникационе опреме оператора;
- 23) *комуникација* означава размену или преношење информација између одређеног броја особа путем јавно доступних електронских комуникационих услуга, изузев информација које се преносе у склопу услуга јавног емитовања програма преко електронских комуникационих мрежа и које се не могу повезати са одређеним

претплатником или корисником, односно примаоцем;

24) *корисник* је физичко или правно лице које користи или захтева јавно доступну електронску комуникациону услугу;

25) *крајњи корисник* је корисник који не обавља делатност електронских комуникација;

26) *локална петља* је физичко коло које повезује терминалну тачку мреже са главним разделником или еквивалентним средством у јавној фиксној електронској комуникационој мрежи;

27) *међуповезивање (интерконекција)* је посебна врста приступа оствареног између оператора јавних комуникационих мрежа, којим се успоставља физичко и логичко повезивање јавних комуникационих мрежа једног или више различитих оператора, како би се корисницима услуга једног оператора омогућила међусобна комуникација или комуникација са корисницима услуга других оператора, односно приступ услугама које пружају други оператори или трећа лица која имају приступ мрежи;

28) *мултиплекс* је сигнал који настаје комбиновањем више сигнала у један заједнички ради једноставнијег, ефикаснијег и боље заштићеног преноса кроз електронску комуникациону мрежу;

29) *негеографски број* је број из националног плана нумерације који није географски, а обухвата, између осталог, бројеве у мобилној мрежи, бројеве услуга бесплатног позива и бројеве услуга са додатом вредношћу;

30) *оператор* је лице које обавља или је овлашћено да обавља делатност електронских комуникација;

31) *опште овлашћење* односи се на обављање делатности електронских комуникација у складу са општим условима који се могу прописати за све или за одређене врсте електронских комуникационих мрежа и услуга, у складу са одредбама овог закона;

32) *подаци о саобраћају* се односе на податке који се обрађују приликом преноса и тарифирања комуникације унутар електронске комуникационе мреже;

33) *подаци о локацији* су подаци који означавају тренутни или стални географски положај терминалне опреме корисника унутар електронске комуникационе мреже;

34) *потрошач* је физичко лице које користи или захтева јавно доступну електронску комуникациону услугу за личне потребе, које се претежно не односе на обављање пословне делатности, професије или заната;

35) *преносивост* броја је могућност корисника да промени оператора електронских комуникационих услуга, без промене претплатничког броја;

36) *предизбор оператора* је услуга која кориснику омогућава остваривање одређених врста веза у оквиру јавно доступних телефонских услуга, посредством унапред изабраног оператора који посредује у остваривању тих веза, без бирања префикса за избор оператора, односно применом другог одговарајућег техничког поступка;

37) *претходна регулација* односи се на одређивање посебних услова под којима оператори са значајном тржишном снагом обављају делатност електронских комуникација ради обезбеђивања развоја конкуренције на тржишту;

38) *приступ* подразумева давање на коришћење средстава или услуга другим операторима, под одређеним условима, било на ексклузивној или неексклузивној основи, ради пружања електронских комуникационих услуга, укључујући услуге путем којих се пружају услуге информационог друштва или медијски садржаји, што, између осталог, обухвата: приступ елементима мреже и припадајућим средствима, што може обухватати прикључење опреме путем фиксних или бежичних веза (нарочито приступ локалној петљи, те средствима и услугама неопходним за пружање услуга преко локалне петље), приступ физичкој инфраструктури (укључујући зградама, кабловској канализацији и антенским стубовима), приступ одговарајућим софтверским системима (укључујући системима за оперативну подршку), приступ информационом системима и базама података за наручивање, пружање, одржавање, обрачун и наплату услуга, приступ системима за превођење бројева или системима са истоветном функционалношћу, приступ фиксним и мобилним мрежама (посебно за потребе роминга), приступ системима условног приступа, као и приступ виртуелним мрежним услугама;

39) *припадајућа средства* обухватају повезане услуге, физичку инфраструктуру и друга средства или елементе повезане са електронском комуникационом мрежом или електронском комуникационом услугом, који омогућавају или подржавају пружање услуга путем те мреже или услуге, или се могу искористити у те сврхе, укључујући, између осталог, зграде или улазе у зграде, кабловску канализацију и водове у зградама, антене, торњеве и друге потпорне објекте, проводне цеви и канале, стубове, шахтове и разводне ормаре;

40) *повезане услуге* обухватају услуге повезане са електронском комуникационом мрежом или електронском комуникационом услугом, које омогућавају или подржавају пружање услуга путем те мреже или услуге, или се могу искористити у те сврхе, укључујући, између осталог, системе за превођење бројева или системе са истоветном функционалношћу, системе условног приступа и електронске програмске водиче, као и друге услуге, попут услуга базираних на подацима о идентитету, локацији и доступности корисника;

41) *претплатник* је физичко или правно лице које је закључило уговор са оператором јавно доступних електронских комуникационих услуга о пружању тих услуга;

42) *радио-фреквенцијски спектар* је део електромагнетног спектра који се односи на радио-фреквенције конвенционално смештене у опсегу од 9 kHz до 3000 GHz;

43) *радио-фреквенцијски опсег* је део радио-фреквенцијског спектра одређен граничним учестаностима;

44) *радио станица* представља један или више предајника и/или пријемника са једном или више антена, и других уређаја, смештених на одређеној локацији ради емитовања радио сигнала;

45) *рашчлањени приступ локалној петљи* односи се на потпуни рашчлањени приступ локалној петљи и дељени приступ локалној петљи, при чему не долази до промене власништва над локалном петљом;

46) *потпуни рашчлањени приступ локалној петљи* подразумева давање пуног капацитета локалне петље оператора са значајном тржишном снагом на коришћење другом оператору;

47) *дељени приступ локалној петљи* подразумева давање одређеног дела капацитета локалне петље (нпр. одређеног фреквенцијског опсега) оператора са значајном тржишном снагом на коришћење другом оператору;

48) *систем условног приступа* је било која техничка мера или решење којим се омогућава приступ у разумљивом облику заштићеним медијским садржајима и услугама уз услов плаћања накнаде или други облик претходног појединачног одобрења;

49) *позив* је веза, успостављена путем јавно доступне електронске комуникационе услуге, која омогућава двосмерну гласовну комуникацију;

50) *терминална опрема* је производ, односно његова компонента, која се, у целини или претежно, користи за пружање електронских комуникационих услуга, а прикључује се, директно или индиректно, на одговарајућу терминалну тачку мреже;

51) *терминална тачка мреже* је физичка тачка у којој корисник остварује приступ јавној комуникационој мрежи, а у мрежама које користе комутацију или усмеравање, тачка једнозначно одређена мрежном адресом, која може бити у вези са бројем или именом;

52) *универзални сервис* представља скуп основних електронских комуникационих услуга одређеног обима и квалитета, које су доступне свима на територији Републике Србије по прихватљивим ценама;

53) *услуга са додатом вредношћу* је услуга која захтева обраду податка о саобраћају или података о локацији који нису подаци о саобраћају, изван опсега неопходног за пренос комуникације или за обрачун и наплату трошкова;

54) *штетна сметња* је нежељени сигнал који деградира квалитет преноса, омета, прекида или на други начин угрожава рад одређеног електронског комуникационог уређаја или система, који функционише у складу са дефинисаним критеријумима квалитета преноса сигнала.

II. НАДЛЕЖНОСТИ ВЛАДЕ И МИНИСТАРСТВА У ОБЛАСТИ ЕЛЕКТРОНСКИХ КОМУНИКАЦИЈА

Члан 5.

Влада, на предлог министарства надлежног за послове телекомуникација и информационог друштва (у даљем тексту: Министарство):

- 1) утврђује политику у области електронских комуникација;
  - 2) доноси стратешке акте и акционе планове за њихово спровођење, којима се утврђују начела, циљеви и приоритети развоја електронских комуникација у Републици Србији;
  - 3) одлучује о другим питањима када је то предвиђено овим законом.
- У припреми прописа из става 1. тач. 1) и 2) овог члана учествују надлежни органи аутономне покрајине.

Члан 6.

Министарство, у складу са законом:

- 1) врши надзор над применом овог закона и прописа донетим на основу њега;
- 2) представља Републику Србију у међународним организацијама и институцијама у области електронских комуникација и стара се о спровођењу међународних споразума у области електронских комуникација;
- 3) доприноси усклађивању домаћих прописа у области електронских комуникација са одговарајућим прописима Европске уније;
- 4) предузима мере за подстицање инвестирања у области електронских комуникација и употребе информационо-комуникационих технологија;
- 5) предузима мере за подстицање истраживања и развоја у области електронских комуникација, у сарадњи са министарством надлежним за послове развоја и унапређења научноистраживачке делатности;
- 6) одлучује о другим питањима када је то предвиђено овим законом.

III. РЕГУЛАТОРНА АГЕНЦИЈА ЗА ЕЛЕКТРОНСКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ И ПОШТАНСКЕ УСЛУГЕ

Правни положај

Члан 7.

Регулаторна агенција за електронске комуникације и поштанске услуге (у даљем тексту: Агенција), основана овим законом, је независна регулаторна организација са својством правног лица, која врши јавна овлашћења у циљу ефикасног спровођења утврђене политике у области електронских комуникација, подстицања конкуренције електронских комуникационих мрежа и услуга, унапређивања њиховог капацитета, односно квалитета, доприноса развоју тржишта електронских комуникација и заштите интереса корисника електронских комуникација, у складу са одредбама овог закона и прописа донетих на основу њега, као и регулаторних и других послова у складу са посебним законом којим се уређују поштанске услуге.

Агенција је функционално и финансијски независна од државних органа, као и од организација и лица која обављају делатност електронских комуникација и поштанских услуга.

Агенција послује у складу са прописима о јавним агенцијама.

Надзор над законитошћу и сврсиходношћу рада Агенције у вршењу поверених послова врши Министарство.

Агенција може, за обављање појединих стручних послова из своје надлежности, ангажовати друга домаћа или страна правна и физичка лица.

Начин рада и унутрашње уређење Агенције уређују се статутом, који доноси управни одбор Агенције.

На статут Агенције сагласност даје Влада.

Надлежности Агенције

Члан 8.

Агенција, у складу са законом:

- 1) доноси подзаконске акте;
  - 2) одлучује о правима и обавезама оператора и корисника;
  - 3) сарађује са органима и организацијама надлежним за област радиодифузије, заштите конкуренције, заштите потрошача, заштите података о личности и другим органима и организацијама по питањима значајним за област електронских комуникација;
  - 4) сарађује са надлежним регулаторним и стручним телима држава чланица Европске уније и других држава ради усаглашавања праксе примене прописа из области електронских комуникација и подстицања развоја прекограничних електронских комуникационих мрежа и услуга;
  - 5) учествује у раду међународних организација и институција у области електронских комуникација у својству националног регулаторног тела у области електронских комуникација;
  - 5а) обавља регулаторне и друге послове из области поштанских услуга, у складу са посебним законом којим се уређују поштанске услуге;
  - 6) обавља друге послове у складу са законом.
- Послове из става 1. овог члана Агенција обавља као поверене послове, непристрасно и јавно.

Органи Агенције

Члан 9.

Органи Агенције су управни одбор и директор.

Управни одбор Агенције

Члан 10.

Управни одбор Агенције има пет чланова, од којих је један председник и један заменик председника.

Председника, заменика председника и чланове управног одбора бира и разрешава Народна скупштина на предлог Владе, на основу спроведеног јавног конкурса, у складу са одредбама овог закона.

Мандат чланова управног одбора је пет година.

Исто лице може бити бирано за члана управног одбора највише два пута.

Делокруг управног одбора

Члан 11.

Управни одбор Агенције, у складу са законом:

- 1) доноси годишњи план рада Агенције, усклађен са стратешким актима и акционим плановима из области електронских комуникација и поштанских услуга, најкасније до 15. децембра текуће године за наредну годину;
- 2) доноси друга акта прописана овим законом, односно посебним законом којим се уређују поштанске услуге;
- 3) обавља послове утврђене посебним законом којим се уређују поштанске услуге;
- 4) обавља друге послове који законом или статутом Агенције нису стављени у надлежност директора.

Начин рада управног одбора

Члан 12.

Управни одбор одлучује већином гласова од укупног броја чланова, осим у случајевима када је овим законом или статутом Агенције одређено другачије.

Управни одбор двотрећинском већином доноси статут Агенције.

Председник управног одбора руководи радом управног одбора и обавља друге послове утврђене овим законом и статутом Агенције.

Управни одбор доноси пословник о свом раду.

Чланови управног одбора имају право на накнаду за рад у управном одбору, која се одређује у складу са статутом Агенције, уз сагласност Владе.

Услови за избор чланова управног одбора

Члан 13.

Чланови управног одбора се бирају из реда угледних стручњака са високим академским образовањем из области значајних за рад Агенције, а нарочито из области електронских комуникација, економије и права, који су остварили значајне и признате радове или праксу у области електронских комуникација, односно поштанских услуга, и који уживају углед у стручној јавности.

Три члана управног одбора морају бити стручњаци из области електронских комуникација, а један члан управног

одбора мора бити стручњак из области поштанских услуга.

Поступак избора чланова управног одбора

Члан 14.

Министарство расписује јавни конкурс из члана 10. став 2. овог закона, најмање 180 дана пре истека мандата чланова управног одбора, односно непосредно по престанку мандата у смислу члана 15. став 1. тач. 2-4) овог закона.

Оглас о јавном конкурсима објављује се у "Службеном гласнику Републике Србије", на Интернет страници Владе, Министарства и Агенције.

Оглас о јавном конкурсима садржи:

- 1) услове које кандидат мора да испуњава за избор из члана 13. став 1. овог закона;
- 2) доказе који се прилажу уз пријаву на јавни конкурс;
- 3) рок за подношење пријаве;
- 4) начин подношења пријаве;
- 5) рок у коме се кандидат обавештава о томе када почиње изборни поступак;
- 6) податке о изборном поступку;
- 7) податке о лицу које даје обавештења о јавном конкурсима;
- 8) друге податке значајне за поступак избора.

Пријава на конкурс подноси се Министарству у року од 30 дана од дана објављивања конкурса у "Службеном гласнику Републике Србије".

Влада у року од 30 дана од дана истека рока из става 4. овог члана, утврђује предлог кандидата за председника, заменика председника и чланове управног одбора који испуњавају критеријуме за избор, поштујући услове из члана 13. овог закона, и доставља га Народној скупштини.

Народна скупштина приликом одлучивања о избору чланова управног одбора поштује услове из члана 13. овог закона.

Ако Народна скупштина не изабере све чланове управног одбора, поступак се понавља за места која су остала упражњена.

Престанак мандата члана управног одбора

Члан 15.

Мандат члана управног одбора може престати:

- 1) истеком времена на које је изабран;
- 2) подношењем оставке Народној скупштини у писаној форми;
- 3) разрешењем из разлога предвиђених овим законом;
- 4) смрћу.

Разрешење члана управног одбора пре истека мандата

Члан 16.

Народна скупштина може, по сопственој иницијативи или на предлог Владе, разрешити члана управног одбора:

- 1) ако се утврди да је, при утврђивању предлога за избор у управни одбор, кандидат изнео о себи неистините податке или пропустио да изнесе податке о околностима битним за утврђивање предлога;
- 2) ако се утврди да је у току трајања мандата повредио правила о сукобу интереса и неспојивости функција предвиђена законом којим се уређује спречавање сукоба интереса при вршењу јавних функција;
- 3) ако је због болести или другог разлога неспособан за обављање дужности дуже од шест месеци непрекидно;
- 4) ако без основаног разлога одбије или пропусти да обавља дужност члана управног одбора најмање три месеца непрекидно, односно најмање шест месеци са прекидима током годину дана;
- 5) ако несавесним или неправилним радом отежа или онемогући рад Агенције, проузрокује већу штету Агенцији, поступа противно закону и прописима донетим на основу њега или тако занемарује или несавесно извршава своје обавезе да настану или могу настати веће сметње у раду Агенције;
- 6) ако му је одузета пословна способност;
- 7) ако је правноснажно осуђен на казну затвора у трајању дужем од шест месеци или ако је осуђен за кривична дела против службене дужности, преваре, крађе, фалсификовања исправе или друго слично кривично дело које га чини недостојним за обављање функције.

Директор Агенције

Члан 17.

Директор је одговоран за законитост рада Агенције, заступа и представља Агенцију, руководи радом и пословањем Агенције, одлучује о правима, обавезама и одговорностима запослених у Агенцији, припрема и спроводи одлуке управног одбора, стара се о обезбеђивању јавности рада Агенције и врши друге послове одређене законом и статутом Агенције.

Директора бира и разрешава управни одбор, на основу спроведеног јавног конкурса, у складу са одредбама овог закона.

Директор се бира на мандат од пет година и може бити поново изабран.

Директор је за време трајања мандата у сталном радном односу у Агенцији.

Директор за свој рад одговара управном одбору, коме подноси годишњи и периодичне извештаје о раду.

Директор доноси општи акт којим се уређује унутрашња организација и систематизација радних места у Агенцији, уз сагласност управног одбора.

Директор доноси опште акте којима се, у складу с општим прописима о раду, детаљније уређују права и обавезе запослених у Агенцији, остала питања из области радних односа и питања из области уређивања процедура и техничких правила за поступање запослених приликом обављања специфичних процеса рада у Агенцији, уз сагласност Управног одбора.

Услови за избор директора

Члан 18.

За директора се бира лице које испуњава услове за избор чланова управног одбора Агенције и које има најмање пет година радног искуства у једној или више области из делокруга Агенције.

Поступак избора директора

Члан 19.

Управни одбор расписује јавни конкурс из члана 17. став 2. овог закона и објављује га у "Службеном гласнику Републике Србије" и без одлагања на Интернет страници Агенције.

Оглас о јавном конкурсy садржи:

- 1) услове које кандидат мора да испуњава за избор из члана 18. овог закона;
- 2) доказе који се прилажу уз пријаву на јавни конкурс;
- 3) рок за подношење пријаве;
- 4) начин подношења пријаве;
- 5) рок у коме се кандидат обавештава о томе када почиње изборни поступак;
- 6) податке о изборном поступку;
- 7) податке о лицу које даје обавештења о јавном конкурсy;
- 8) друге податке значајне за поступак избора.

Пријава на конкурс подноси се Агенцији у року од 30 дана од дана објављивања конкурса у "Службеном гласнику Републике Србије".

Управни одбор у року од 30 дана од дана истека рока из става 3. овог члана, саставља списак кандидата који испуњавају услове за избор.

Управни одбор бира директора са списка из става 4. овог члана.

Решење о избору директора управни одбор доставља свим кандидатима који су се пријавили на јавни конкурс.

Ако ниједан кандидат не испуњава услове конкурса, поступак за избор директора се понавља.

Престанак мандата директора

Члан 20.

Мандат директора може престати у следећим случајевима:

- 1) истеком времена на које је изабран;
- 2) отказом уговора о раду, у складу са законом којим се уређују радни односи;
- 3) разрешењем из разлога предвиђених овим законом;
- 4) смрћу.

Разрешење директора пре истека мандата

Члан 21.

Управни одбор може разрешити директора Агенције пре истека мандата:

- 1) ако се утврди да је у пријави за конкурс кандидат о себи изнео неистините податке или пропустио да изнесе податке о околностима битним за избор;
- 2) ако се утврди да је у току трајања мандата повредио правила о сукобу интереса и неспојивости функција предвиђена законом којим се уређује спречавање сукоба интереса при вршењу јавних функција;
- 3) ако је због болести или другог разлога неспособан за обављање дужности дуже од шест месеци непрекидно;
- 4) ако не поднесе благовремено извештај о раду управном одбору, у складу са овим законом;
- 5) ако располаже средствима Агенције супротно донетом финансијском плану;
- 6) ако несавесним или неправилним радом отежа или онемогући рад Агенције, проузрокује већу штету Агенцији, поступа противно закону и прописима донетим на основу њега или тако занемарује или несавесно извршава своје обавезе да настану или могу настати веће сметње у раду Агенције;
- 7) ако му је одузета пословна способност;
- 8) ако је правноснажно осуђен на казну затвора у трајању дужем од шест месеци или ако је осуђен за кривична дела против службене дужности, преваре, крађе, фалсификовања исправе или друго слично кривично дело које га чини недостојним за обављање функције.

Одлучивање о правима и обавезама оператора и корисника

Члан 22.

Агенција, у складу са законом, на захтев заинтересоване стране или по службеној дужности, одлучује решењем о правима и обавезама оператора и корисника из овог закона.

Решење из става 1. овог члана доноси директор Агенције.

На поступак одлучивања о правима и обавезама из става 1. овог члана примењују се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак.

Решење из става 2. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Тужба не одлаже извршење решења из става 2. овог члана.

Правилници, одлуке и други општи акти

Члан 23.

Управни одбор доноси правилнике, упутства, одлуке и друге акте којима се на општи начин уређују питања из надлежности Агенције.

Агенција је дужна да пре објављивања општих аката из става 1. овог члана прибави од Министарства мишљење о њиховој уставности и законитости, а Министарство да Агенцији достави образложени предлог како да општи акт усагласи са Уставом, законом, другим прописом или општим актом Народне скупштине и Владе, у складу са законом којим се уређује државна управа.

Јавност рада Агенције

Члан 24.

Рад Агенције је јаван.

Поред обавезе објављивања донетих аката у складу са законом којим се уређује државна управа, Агенција је дужна да, у складу са прописима којима се уређује заштита података о личности, заштита тајних података и поштујући пословну тајну, на својој Интернет страници, без накнаде, учини јавно доступним донете акте, као и друге потпуне и ажурне податке и информације из свог делокруга, а нарочито:

- 1) прописе за примену овог закона, односно закона којим се уређују поштанске услуге и друге опште акте;
- 2) записнике са седница и одлуке Управног одбора;
- 3) регистре, евиденције и базе података;
- 4) упоредне прегледе квалитета и цена јавно понуђених услуга и друге податке од интереса за заштиту и унапређење интереса потрошача, односно крајњих корисника;
- 5) стручна мишљења, студије и анализе наручене за потребе Агенције;
- 6) статистичке податке и друге показатеље развоја тржишта електронских комуникација и тржишта поштанских услуга;
- 7) друге податке и информације у вези са радом Агенције, у складу са законом и прописима донетим на основу њега.

Финансијски план Агенције

Члан 25.

Финансирање Агенције врши се у складу са финансијским планом.

Финансијским планом утврђују се укупни приходи и расходи Агенције, укључујући издвајања за средства резерви, као и елементи за одређивање трошкова зарада.

Укупни расходи Агенције обухваћени финансијским планом не могу бити већи од трошкова потребних за успешно остваривање надлежности Агенције, док непредвиђени издаци не могу бити већи од 2% планираних расхода.

Финансијски план доноси управни одбор Агенције, најкасније до 15. новембра текуће године за наредну годину.

На финансијски план сагласност даје Влада.

Финансијски план објављује се на Интернет страници Агенције.

Ако Влада не да сагласност на финансијски план Агенције из става 4. овог члана пре почетка године за коју се доноси, расходи Агенције за свако наредно тромесечје, до давања сагласности из става 5. овог члана, неће премашити једну четвртину износа укупно коришћених средстава према финансијском плану из претходне године.

Средства за рад Агенције

Члан 26.

Средства за рад Агенције обезбеђују се из прихода које Агенција оствари од накнаде за коришћење нумерације, накнаде за коришћење радио-фреквенција, накнаде за обављање делатности електронских комуникација, годишње накнаде за обављање поштанских услуга, као и прихода које Агенција оствари пружањем услуга из своје надлежности, које се плаћају у складу са овим законом.

Финансијски извештаји и ревизија

Члан 27.

Управни одбор доноси годишњи финансијски извештај Агенције.

Годишњи финансијски извештај Агенције подлеже ревизији од стране независног овлашћеног ревизора.

Годишњи финансијски извештај Агенције са извештајем овлашћеног ревизора доставља се Влади.

Финансијски извештаји објављују се у складу са законом којим се уређује област рачуноводства и ревизије, као и на Интернет страници Агенције.

Финансијско пословање Агенције подлеже контроли од стране државне ревизорске институције у складу са законом.

Средства која представљају разлику прихода и расхода утврђених годишњим финансијским извештајем Агенције уплаћују се на одговарајући рачун прописан за уплату јавних прихода буџета Републике Србије и користе се преко Министарства за унапређење и развој области електронских комуникација и информационог друштва. Део разлике средстава, сразмеран приходима оствареним од оператора електронских комуникационих мрежа и услуга на територији аутономне покрајине, уплаћује се на рачун буџета аутономне покрајине и користе се преко органа аутономне покрајине надлежног за послове електронских комуникација за унапређење и развој области електронских комуникација и информационог друштва на територији аутономне покрајине.

Буџетски фонд за унапређење и развој области електронских комуникација и информационог друштва

Члан 27а

Буџетски фонд за унапређење и развој области електронских комуникација и информационог друштва (у даљем тексту: Буџетски фонд) оснива се ради евидентирања средстава из члана 27. став 6. која се уплаћују на одговарајући рачун прописан за уплату јавних прихода буџета Републике Србије.

Буџетски фонд се оснива на неодређено време, у складу са законом којим се уређује буџетски систем.

Буџетским фондом управља Министарство.

Средства за финансирање Буџетског фонда обезбеђују се:

1) из средстава из члана 27. став 6. која се уплаћују на одговарајући рачун прописан за уплату јавних прихода буџета Републике Србије;

2) донација.

Влада на предлог Министарства доноси годишњи програм коришћења средстава Буџетског фонда за финансирање активности и мера унапређења и развоја области електронских комуникација и информационог друштва у складу са стратегијама развоја у области електронских комуникација и информационог друштва, другим актима и прописима из тих области, уговорима, као и међународним уговорима чији је потписник Република Србија.

Аутономна покрајина може основати буџетски фонд који ће се финансирати из дела средстава из члана 27. став 6. која се уплаћују на рачун буџета аутономне покрајине, у ком случају се на тај буџетски фонд сходно примењују одредбе ст. 1-5. овог члана.

Годишњи и периодични извештаји које Агенција подноси Народној скупштини

Члан 28.

Управни одбор Агенције подноси Народној скупштини годишњи извештај о раду Агенције, који нарочито садржи:

1) податке о стању тржишта електронских комуникација у Републици Србији;

2) податке о испуњавању циљева и задатака утврђених годишњим планом рада Агенције, а нарочито о остваривању стратегије развоја електронских комуникација;

3) донети финансијски план, финансијске извештаје и извештаје ревизора;

4) друге податке од значаја за спровођење овог закона.

Годишњи извештај о раду Агенције за претходну календарску годину, подноси се најкасније до краја другог тромесечја текуће године.

Агенција је дужна да, на захтев Народне скупштине, поднесе извештај о раду за период краћи од годину дана, најкасније 60 дана од дана пријема захтева.

Извештаје из ст. 1. и 3. овог члана Агенција објављује на својој Интернет страници.

IV. НАКНАДЕ

Члан 29.

Накнада се плаћа, у складу са овим законом, за:

1) - престала да важи -

2) - престала да важи -

3) обављање делатности електронских комуникација;

4) пружање услуга из надлежности Агенције.

Висину накнада из става 1. овог члана утврђује управни одбор Агенције.

На акт из става 2. овог члана сагласност даје Влада.

Акт из става 2. овог члана објављује се на Интернет страници Агенције.

Напомена Редакције: став 2. престао да важи у делу који се односи на висину накнада из става 1. тач. 1) и 2).

Чл. 30 - 31.

- престао да важе -

Накнада за коришћење радио-фреквенција

Члан 31.

Висина накнаде за коришћење радио-фреквенција утврђује се у зависности од врсте услуге која се пружа коришћењем додељених радио-фреквенција, односно намене за коју се користе додељене радио-фреквенције и, када је применљиво, броја становника у зони опслуживања, односно сервисној зони, према званичним подацима органа надлежног за послове статистике, имајући у виду потребу да се осигура увођење нових услуга, тржишна конкуренција и рационално коришћење радио-фреквенцијског спектра.

Накнаду за коришћење радио-фреквенција плаћа оператор, ималац појединачне дозволе за коришћење радио-фреквенција, у износу који се одређује на годишњем нивоу, решењем које доноси Агенција и којим се утврђује начин плаћања те накнаде.

Накнада за обављање делатности електронских комуникација

Члан 32.

Висина накнаде за обављање делатности електронских комуникација утврђује се у висини до највише 0,5% од оствареног прихода оператора од обављања делатности електронских комуникација, а према врсти електронске комуникационе мреже или услуге и у складу са финансијским планом Агенције.

Накнаду за обављање делатности електронских комуникација плаћа оператор, у износу који се одређује на годишњем нивоу, решењем које доноси Агенција и којим се утврђује начин плаћања те накнаде.

Накнада за пружање услуга из надлежности Агенције

Члан 33.

Висина накнаде за пружање услуга из надлежности Агенције утврђује се према врсти услуге коју Агенција пружа у складу са овим законом (издавање и продужење дозвола за коришћење нумерације и појединачних дозвола за коришћење радио-фреквенција, оцењивање усаглашености, технички прегледи), имајући у виду трошкове Агенције за пружање тих услуга.

V. ЈАВНЕ КОНСУЛТАЦИЈЕ

Члан 34.

Министарство, односно Агенција, спроводе јавне консултације у поступку доношења акта из своје надлежности, ради прибављања мишљења стручне и шире јавности о утицају предложених мера на тржиште електронских комуникација и и тржишта поштанских услуга.

Јавне консултације из става 1. овог члана не спроводе се у поступку доношења акта привременог карактера, којима се одређују хитне мере заштите конкуренције и интереса корисника.

Јавне консултације спроводе се ако постоји потреба за трајним регулисањем или додатним продужењем дејства мера одређених актима из става 2. овог члана.

Члан 35.

Јавне консултације не трају краће од 30 дана, када су предмет консултација акти који се односе на одређивање општих услова за обављање делатности електронских комуникација, одређивање и анализу тржишта подложних претходној регулацији, проглашавање оператора са ЗТС и одређивање њихових обавеза, као и питања у вези са заједничким коришћењем, међуповезивањем и приступом.

Јавне консултације не трају краће од десет радних дана у случајевима који нису наведени у ставу 1. овог члана.

Члан 36.

Министарство, односно Агенција, утврђује програм јавне консултације, који садржи податке о предмету и трајању консултације, као и начину за давање мишљења.

Програм јавне консултације објављује се на Интернет страници Министарства, односно Агенције, заједно са контакт подацима особе задужене за давање информација о предмету и току јавне консултације.

Мишљења о предмету јавне консултације подносе се у писаном облику и обавезно садрже име, односно назив и контакт података подносиоца.

Сви поверљиви подаци који се односе на мишљење дато у оквиру јавне консултације, издвајају се у посебан

документ (анекс).

Мишљења поднета у оквиру јавне консултације, објављују се у посебном одељку Интернет странице Министарства, односно Агенције, изузев анекса са поверљивим подацима.

VI. ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ ЕЛЕКТРОНСКИХ КОМУНИКАЦИЈА ПО РЕЖИМУ ОПШТЕГ ОВЛАШЋЕЊА

Општи услови за обављање делатности

Члан 37.

Делатност електронских комуникација обавља се по режиму општег овлашћења, односно у складу са општим условима који се могу прописати за све или за одређене врсте електронских комуникационих мрежа и услуга, у складу са одредбама овог закона.

Општи услови из става 1. овог члана односе се на услове у погледу:

- 1) обавештавања Агенције о отпочињању, промени и окончању делатности електронских комуникација, као и достављања других података и информација у складу са одредбама овог закона;
- 2) плаћања накнада утврђених у складу са овим законом;
- 3) изградње или постављања, коришћења и одржавања, као и заједничког коришћења електронских комуникационих мрежа и припадајућих средстава, у складу са одредбама овог закона, посебних закона којима се уређују просторно планирање и изградња, прописа којима се уређује област заштите животне средине, као и област заштите културних добара;
- 4) контроле изложености становништва електромагнетским пољима узрокованих радом електронских комуникационих мрежа, припадајућих средстава и електронске комуникационе опреме, у складу са прописима којима се уређује заштита животне средине;
- 5) обезбеђивања испуњености прописаних техничких и других захтева;
- 6) обавеза оператора у вези са међуповезивањем, приступом и обезбеђивањем интероперабилности мрежа и услуга;
- 7) обезбеђивања комуникације између служби за хитне интервенције и надлежних органа и организација, као и за обавештавање јавности у случају природних катастрофа и хаварија;
- 8) учешћа у финансирању универзалног сервиса, у висини коју одређује Агенција у складу са овим законом;
- 9) обезбеђивања доступности нумерације крајњим корисницима у складу са одредбама овог закона;
- 10) пружања услуга коришћењем радио-фреквенција по режиму општег овлашћења;
- 11) обавезе преноса медијских садржаја од општег интереса, у складу са одредбама овог закона;
- 12) заштите права потрошача у области електронских комуникација у складу са одредбама овог закона, као и услове у погледу обезбеђивања приступачности услугама универзалног сервиса за особе са инвалидитетом;
- 13) обезбеђивања доступности јасних и потпуних информација о ценама, условима приступа и коришћења (укључујући ограничења) и квалитету јавних комуникационих мрежа и услуга;
- 14) заштите података о личности и приватности у области електронских комуникација, у складу са одредбама овог закона и закона којим се уређује заштита података о личности;
- 15) примене мера за спречавање и сузбијање злоупотреба и превара у вези са коришћењем електронских комуникационих мрежа и услуга;
- 16) примене мера за очување безбедности и интегритета јавних комуникационих мрежа и спречавање електромагнетских сметњи између електронских комуникационих мрежа и услуга;
- 17) омогућавања вршења законитог пресретања електронских комуникација и приступа задржаним подацима.

Агенција ближе прописује услове из става 2. овог члана и одређује услове који важе за обављање свих или појединих делатности електронских комуникација по режиму општег овлашћења, у зависности од електронске комуникационе мреже или услуге на коју се односе, водећи рачуна о томе да буду оправдани, довољно одређени, сразмерни и недискриминаторни.

Обавештење о обављању делатности електронских комуникација

Члан 38.

Оператор је дужан да најмање 15 дана пре отпочињања, промене или окончања делатности електронских комуникација, обавести Агенцију о томе у писаном облику.

Обавештење из става 1. овог члана садржи:

- 1) име, односно назив оператора, матични број и ПИБ, адресу, односно седиште, као и контакт податке одговорних лица;
- 2) кратак опис електронских комуникационих мрежа и услуга на које се обавештење односи;
- 3) предвиђени датум почетка, промене или окончања делатности.

Обавештење из става 1. овог члана подноси се на обрасцу чији облик прописује Агенција.

Агенција води ажурну евиденцију оператора јавних комуникационих мрежа и услуга (у даљем тексту: евиденција оператора) и чини је доступном на својој Интернет страници.

Агенција издаје потврду о упису података у евиденцију оператора у року од седам дана од пријема обавештења из става 1. овог члана, као и на захтев оператора.

Упис у евиденцију оператора није услов за отпочињање делатности и остваривање права и обавеза оператора по режиму општег овлашћења из овог закона.

Агенција брише оператора из евиденције оператора:

- 1) када оператор у писаном облику обавести Агенцију о престанку обављања делатности, даном престанка обављања делатности који је назначен у обавештењу;
- 2) ако оператор не обавља делатност електронских комуникација дуже од шест месеци непрекидно;
- 3) ако се оператору правноснажном судском пресудом забрани обављање делатности електронских комуникација.

Основна права оператора по режиму општег овлашћења

Члан 39.

Оператор, у складу са овим законом, има право да:

- 1) обавља делатност електронских комуникација;
- 2) тражи право пролаза преко туђе непокретности или право коришћења туђе непокретности (службености);
- 3) преговара и договара се о међуповезивању и приступу са другим домаћим и иностраним операторима;
- 4) буде одређен за пружаоца свих или појединих услуга универзалног сервиса, на целој или делу територије Републике Србије.

Обављање делатности преко повезаног правног лица или огранка

Члан 40.

Лице које, поред обављања делатности електронских комуникација, обавља и неку другу привредну делатност, дужно је да делатност електронских комуникација обавља преко повезаног правног лица или преко огранка образованог у складу са законом којим се уређује правни положај привредних друштава.

Достављање података и заштита тајности

Члан 41.

Оператор је дужан да, на захтев Агенције, достави све потребне податке и информације који су неопходни ради обављања послова из надлежности Агенције, а нарочито податке и информације од значаја за:

- 1) проверу поступања оператора у складу са прописаним општим условима за обављање делатности електронских комуникација, посебним обавезама одређеним операторима са ЗТС, условима прописаним дозволама за коришћење нумерације, појединачним дозволама за коришћење радио-фреквенција, као и другим обавезама утврђеним овим законом и прописима донетим на основу њега;
- 2) поступање по захтевима за заједничко коришћење, међуповезивање и приступ, као и вођење базе података о капацитетима који могу бити предмет захтева за заједничко коришћење или приступ;
- 3) анализирање тржишта у складу са одредбама овог закона;
- 4) процењивање утицаја развоја нових мрежа и услуга на очување конкуренције у области електронских комуникација;
- 5) обезбеђивање ефикасног управљања и рационалног коришћења нумерације и радио-фреквенцијског спектра, као и вођење база података о коришћењу нумерације и радио-фреквенцијског спектра;
- 6) објављивање упоредних прегледа и вођење базе података о ценама, условима за приступ и коришћење (укључујући ограничења) и квалитету јавних комуникационих мрежа и услуга;
- 7) посредовање у решавању спорова између претплатника и оператора;
- 8) обезбеђивање заштите података о личности и приватности корисника, као и процењивање безбедности и интегритета електронских комуникационих мрежа и услуга, укључујући политике безбедности, обезбеђивања континуитета рада и заштите података;
- 9) прикупљање и објављивање статистичких података.

Захтев Агенције из става 1. овог члана садржи правни основ, предмет и циљ захтева, ниво детаљности затражених података и рок примерен за поступање по захтеву.

Рок из става 2. овог члана не може бити краћи од 15 дана од дана пријема захтева од стране оператора, осим ако другачије није прописано овим законом.

Чланови управног одбора, директор Агенције, запослени у Агенцији, као и друга правна и физичка лица које Агенција ангажује за обављање одређених послова, дужни су да чувају тајност прикупљених података и информација, који су означени одређеним степеном тајности у складу са законом којим се уређује тајност података, односно који су означени као пословна тајна актом власника податка или уговором, у складу са законом.

Лица из става 4. овог члана дужна су да чувају тајност прикупљених података и информација, без обзира на начин на који су их сазнали, за време и након престанка обављања функције, радног или уговорног односа, до истека рока на који су прикупљени подаци и информације означени одређеним степеном тајности или док се одлуком власника податка не ослободе обавезе чувања тајности.

Подаци и информације који су јавно доступни, који се објављују на основу овог закона, другог прописа или одлуке власника податка, односно које јавност има право да зна у складу са законом којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја, не сматрају се тајним подацима, односно пословним тајнама у смислу овог члана.

VII. ЕЛЕКТРОНСКЕ КОМУНИКАЦИОНЕ МРЕЖЕ, ПРИПАДАЈУЋА СРЕДСТВА, ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ОПРЕМА И ТЕРМИНАЛНА ОПРЕМА

Пројектовање, изградња или постављање, коришћење и одржавање електронске

комуникационе мреже и припадајућих средстава

Члан 42.

Електронске комуникационе мреже и припадајућа средства се пројектују, граде или постављају, користе и одржавају:

- 1) у складу са прописаним техничким и другим захтевима;
- 2) у складу са законом којим се уређује просторно планирање и изградња, прописима којима се уређује област заштите животне средине, као и област заштите културних добара;
- 3) тако да се не изазивају сметње у раду других електронских комуникационих мрежа, припадајућих средстава и електронске комуникационе опреме.

Члан 43.

Приликом изградње пословних и стамбених објеката, инвеститори су дужни да изграде пратећу инфраструктуру потребну за постављање електронских комуникационих мрежа, припадајућих средстава и електронске комуникационе опреме до просторија корисника, у складу са прописаним техничким и другим захтевима.

Министарство, на предлог Агенције, уз претходно прибављено мишљење министарства надлежног за послове просторног планирања и заштите животне средине, ближе прописује техничке и друге захтеве из става 1. овог члана.

Технички прописи

Члан 44.

Министарство, на предлог Агенције, доноси технички пропис којим прописује захтеве за поједине врсте електронских комуникационих мрежа, припадајућих средстава, електронске комуникационе опреме и терминалне опреме.

Ако је прописом из става 1. овог члана утврђено да оцењивање усаглашености спроводи тело за оцењивање усаглашености, Министарство именује то тело у складу са законом којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености.

Агенција може бити именована као тело за оцењивање усаглашености, у складу са законом.

Радови у близини електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава

Члан 45.

У близини одређених врста електронских комуникационих мрежа и припадајућих средстава утврђује се заштитни појас у коме није дозвољена изградња и постављање објеката, као ни извођење радова који могу да угрозе функционисање електронских комуникација.

Министарство, на предлог Агенције, уз претходно прибављено мишљење министарства надлежног за послове просторног планирања и заштите животне средине, ближе прописује захтеве за утврђивање заштитног појаса, у зависности од врсте електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава на које се заштитни појас односи, као и начин извођења радова у близини електронских комуникационих мрежа и припадајућих средстава, нарочито у погледу њихове заштите од оштећења или сметњи.

Радио коридори и заштитна зона

Члан 46.

Планским документом утврђују се слободни правци за улаз и излаз радио-релејних веза (радио коридори).

Дуж трасе радио коридора, на правцима простирања усмерених радио сигнала између радио станица, утврђује се заштитна зона у којој није дозвољена изградња или постављање других радио станица, антенских система или других објеката који могу ометати простирање радио сигнала или узроковати штетне сметње.

Ако је изменом планског документа угрожено функционисање електронских комуникација у радио коридору, тим изменама утврђује се нови радио коридор који ће омогућити несметано одвијање електронских комуникација.

Министарство, на предлог Агенције, уз претходно прибављено мишљење министарства надлежног за послове просторног планирања и заштите животне средине, ближе прописује захтеве који се односе на утврђивање радио-коридора, димензија заштитне зоне и изградњу објеката у оквиру те зоне.

Електромагнетска компатибилност

Члан 47.

Електронска комуникациона мрежа, припадајућа средства, електронска комуникациона опрема и терминална опрема не смеју проузроковати недозвољене електромагнетске сметње, које могу штетно утицати на рад других електронских и осталих уређаја и постројења у њиховој близини.

Електронска комуникациона мрежа, припадајућа средства, електронска комуникациона опрема и терминална опрема морају имати одговарајућу имуност на електромагнетске сметње, како би у њиховом присуству и даље функционисали без недозвољених деградација својих карактеристика.

Министарство, на предлог Агенције, ближе прописује захтеве за обезбеђивање електромагнетске компатибилности

из овог члана.

Мерење нивоа електромагнетског поља

Члан 48.

Агенција мери ниво електромагнетског поља за електронске комуникационе мреже, припадајућа средства, електронску комуникациону опрему и терминалну опрему, у складу са граничним вредностима утврђеним посебним прописима.

Агенција је дужна да прекорачења утврђена приликом мерења из става 1. овог члана пријави надлежној инспекцији.

VIII. ПРАВО СЛУЖБЕНОСТИ И ЗАЈЕДНИЧКОГ КОРИШЋЕЊА

Јавни интерес за експропријацију

Члан 49.

Ради изградње и постављања електронских комуникационих мрежа и припадајућих средстава може се утврдити јавни интерес за експропријацију непокретности, у складу са законом којим се уређује експропријација.

Право службености

Члан 50.

Оператор има право да захтева право пролаза преко туђе непокретности или право коришћења туђе непокретности (службености), када је то неопходно ради изградње или постављања електронских комуникационих мрежа и припадајућих средстава.

Оператор и власник, ималац права располагања односно коришћења непокретности, закључују уговор којим се ближе уређује начин вршења службености, као и постојање и висина накнаде за заснивање права службености.

Ако лица из става 2. овог члана не постигну споразум о праву службености, установљивање права службености регулише се у складу са законом.

Када се службеност заснива на непокретности у јавној својини, ако законом којим се уређује јавна својина није другачије уређено, орган јавне власти који одлучује о закључивању уговора из става 2. овог члана, дужан је да услове за стицање права службености одреди на недискриминаторан начин и јавно објави, као и да одлуку о закључењу уговора донесе без одлагања, а најкасније у року од 30 дана од дана подношења захтева за закључење уговора.

Заједничко коришћење

Члан 51.

Оператор има право да захтева заједничко коришћење (укључујући и физичку колокацију) елемената мреже и припадајућих средстава другог оператора или трећег лица, као и непокретности за чије коришћење је други оператор или треће лице засновало право службености или непокретности која је прибављена у поступку експропријације, када је то неопходно ради конкурентног, економичног и ефикасног обављања делатности електронских комуникација или када нову електронску комуникациону мрежу и припадајућа средства није могуће изградити или поставити без штетних последица по животну средину, јавну безбедност, реализацију просторних планова или очување културних добара.

Оператор закључује уговор са другим оператором или трећим лицем, имаоцем права располагања, односно коришћења елемената мреже, припадајућих средстава и других непокретности, којим се ближе уређују међусобна права и обавезе у погледу заједничког коришћења, укључујући и расподелу трошкова, узимајући у обзир претходна улагања, подстицање даљих улагања и могућност повраћаја улагања по разумној стопи с обзиром на повезане ризике.

Ако уговор из става 2. овог члана не буде закључен у року од 60 дана од дана подношења захтева за закључење уговора, Агенција је овлашћена да, када су испуњени услови из става 1. овог члана, на захтев заинтересоване стране или по службеној дужности, донесе решење којим се утврђује заједничко коришћење, укључујући и расподелу трошкова, узимајући у обзир претходна улагања, подстицање даљих улагања и могућност повраћаја улагања по разумној стопи с обзиром на повезане ризике.

База података о капацитетима који могу бити предмет заједничког коришћења и приступа

Члан 52.

Агенција води ажурну базу података о врсти, расположивости и географској локацији капацитета, нарочито податке о правцима и капацитетима електронских комуникационих мрежа.

Агенција ближе уређује начин прикупљања и објављивања података из става 1. овог члана.

Агенција објављује и ажурира податке из става 1. овог члана на својој Интернет страници са могућношћу свеобухватног претраживања.

IX. МЕЂУПОВЕЗИВАЊЕ И ПРИСТУП

Члан 53.

Оператор има право да, у складу са одредбама овог закона, оствари међуповезивање са другим оператором, као и приступ елементима мреже и припадајућим средствима другог оператора, ради пружања електронских комуникационих услуга крајњим корисницима.

Оператор који прими захтев за међуповезивање, односно приступ, дужан је да ступи у преговоре о условима међуповезивања, односно приступа, са оператором који је поднео захтев.

Оператор са ЗТС дужан је да понуди другим операторима међуповезивање и приступ у складу са одредбама овог закона и решењем Агенције којим је одређен за оператора са ЗТС.

Технички и комерцијални услови међуповезивања, односно приступа, на националном и међународном нивоу, уређују се уговором између оператора.

Оператори су дужни да у року од 30 дана од дана закључења уговора пријаве Агенцији уговор о међуповезивању на међународном нивоу из става 4. овог члана.

Агенција води регистар уговора о међуповезивању на међународном нивоу.

Оператор је дужан да чува поверљивост информација прибављених пре, током или након преговора или закључења уговора о међуповезивању, односно приступу, као и да их користи само за сврхе ради којих су дате.

Ако оператори електронских комуникација не постигну договор у вези са међуповезивањем, односно приступом, у року од 60 дана од дана почетка преговора, и када је то неопходно ради заштите интереса крајњих корисника или обезбеђивања интероперабилности електронских комуникационих мрежа и услуга, Агенција, на захтев заинтересоване стране или по службеној дужности, доноси решење којим се утврђује међуповезивање, односно приступ, укључујући техничке и комерцијалне услове.

Агенција ће ближе уредити садржину и начин пријаве уговора о међуповезивању на међународном нивоу.

Посебни случајеви међуповезивања електронских комуникационих мрежа за посебне намене и јавних комуникационих мрежа

Члан 54.

Агенција, на захтев органа одбране, безбедности и служби за хитне интервенције, може решењем обавезати оператора да, у оквирима постојећих техничких могућности, приоритетно обезбеди међуповезивање са електронском комуникационом мрежом за посебне намене на период не дужи од 14 дана, у случају када на одређеном подручју не постоје одговарајући капацитети електронске комуникационе мреже за посебне намене, односно када их због разлога хитности или непредвидивости није било могуће благовремено предвидети и реализовати, а међуповезивање је неопходно ради вршења законом прописаних послова органа одбране, безбедности и служби за хитне интервенције (нпр. ради обезбеђивања посета страних државника, спортских манифестација и јавних скупова, деловања у случајевима већих саобраћајних незгода, пожара и хаварија, хитних интервенција у случају терористичких напада, војних вежби и слично).

Решењем из става 1. овог члана утврђују се технички услови и накнаде за међуповезивање.

Х. УНИВЕРЗАЛНИ СЕРВИС

Услуге универзалног сервиса

Члан 55.

Основне услуге универзалног сервиса су:

- 1) приступ јавној комуникационој мрежи и јавно доступним телефонским услугама на фиксној локацији, укључујући услугу преноса података која обезбеђује функционалан приступ Интернету;
- 2) приступ услугама обавештења и јавним телефонским именицима;
- 3) коришћење јавних телефонских говорница;
- 4) бесплатно упућивање позива службама за хитне интервенције;
- 5) посебне мере које особама са инвалидитетом и социјално угроженим корисницима осигуравају једнаке могућности за приступ јавно доступним телефонским услугама, укључујући упућивање позива службама за хитне интервенције, услугама обавештења и јавним телефонским именицима.

Услуге универзалног сервиса пружају се на технолошки неутралној основи, са прописаним квалитетом и по приступачним ценама, а особама са инвалидитетом и социјално угроженим корисницима по повољнијим ценама.

Министарство, на предлог Агенције, уз који Агенција доставља анализу пружања услуга универзалног сервиса у Републици Србији, укључујући квалитет и цене пружања тих услуга, ближе прописује обим, географску покривеност и квалитет пружања услуга универзалног сервиса, као и захтеве у погледу обезбеђивања једнаких могућности за коришћење услуга особама са инвалидитетом, узимајући у обзир степен развијености јавних комуникационих мрежа и расположивост јавно доступних електронских комуникационих услуга у Републици Србији.

Одређивање пружалаца услуга универзалног сервиса

Члан 56.

Агенција одређује једног или више оператора са обавезом пружања појединих или свих услуга универзалног сервиса, на делу или целој територији Републике Србије, водећи рачуна да се обезбеди покривање целе територије Републике Србије услугама универзалног сервиса.

Оператори из става 1. овог члана одређују се на објективан, јаван и недискриминаторан начин, тако да се обезбеди

ефикасност и економичност у пружању услуга универзалног сервиса, односно тако да обим утврђених обавеза не представља прекомерно оптерећење за операторе.

Оператори из става 1. овог члана дужни су да учине јавно доступним ажурне податке о својим понудама услуга универзалног сервиса, укључујући нарочито податке о географској доступности, ценама, условима приступа и коришћења (укључујући ограничења) и квалитету.

Агенција ближе уређује ниво детаљности и начин објављивања података из става 3. овог члана.

Агенција је овлашћена да оператору из става 1. овог члана наложи прилагођавање понуђених цена или услова коришћења услуга универзалног сервиса, на начин који је јаван и недискриминаторан, ако процени да је то у интересу обезбеђивања једнаких могућности за коришћење услуга особама са инвалидитетом, односно обезбеђивања приступачности за социјално угрожене кориснике.

Агенција проверава поступање оператора из става 1. овог члана у вези са одређеним обавезама и анализира пружање услуга универзалног сервиса у Републици Србији, укључујући квалитет и цене пружања тих услуга, најмање једном током периода од три године почев од дана доношења акта из става 1. овог члана, те сходно утврђеном стању одлучује у вези са обавезама оператора из става 1. овог члана, као и предлагањем измена акта из члана 55. став 3. овог закона.

Анализа из става 6. овог члана објављује се на Интернет страници Агенције.

Утврђивање прекомерних трошкова пружања услуга универзалног сервиса

Члан 57.

Оператори који су одређени за пружаоце услуга универзалног сервиса дужни су да Агенцији доставе извештај о пружању услуга универзалног сервиса, најкасније до краја првог тромесечја текуће године за претходну годину.

Извештај из става 1. овог члана може да садржи захтев за накнаду прекомерних трошкова пружања услуга универзалног сервиса (у даљем тексту: прекомерни трошкови), уз документовање трошкова који представљају прекомерно оптерећење.

Агенција ближе уређује начин документовања прекомерних трошкова и мерила за остваривање права на накнаду прекомерних трошкова.

Агенција, у року од три месеца од дана пријема захтева оператора из става 2. овог члана и документације у складу са актом из става 3. овог члана, доноси решење којим утврђује износ прекомерних трошкова.

Начин обезбеђивања средстава за накнаду прекомерних трошкова

Члан 58.

Средства за накнаду прекомерних трошкова обезбеђују се из средстава која оператори плаћају на име финансирања универзалног сервиса, на посебан рачун који се води код Агенције.

Агенција решењем утврђује висину средстава која оператори плаћају на име финансирања универзалног сервиса у претходном обрачунском периоду, на начин којим се најмање нарушавају односи на тржишту и сразмерно уделу оператора на њему, при чему укупан износ уплата свих оператора мора да одговара укупном износу прекомерних трошкова утврђених решењима из члана 57. став 4. овог закона.

XI. ТРЖИШТА ПОДЛОЖНА ПРЕТХОДНОЈ РЕГУЛАЦИЈИ И ОБАВЕЗЕ ОПЕРАТОРА СА ЗНАЧАЈНОМ ТРЖИШНОМ СНАГОМ

Одређивање тржишта подложних претходној регулацији

Члан 59.

Претходној регулацији, у складу са одредбама овог закона, подлеже тржиште на коме постоје структурне, регулаторне и друге трајније препреке које онемогућавају улазак нових конкурената, на коме није могуће обезбедити развој делотворне конкуренције без претходне регулације и на коме се уочени недостаци не могу отклонити само применом прописа о заштити конкуренције (у даљем тексту: релевантно тржиште).

Агенција одређује релевантна тржишта уз примену одговарајућих препорука Европске уније о тржиштима подложним претходној регулацији.

Анализа релевантних тржишта

Члан 60.

Агенција најмање једном у три године врши анализу релевантних тржишта (у даљем тексту: анализа тржишта), а по потреби и додатних тржишта, уз примену одговарајућих препорука Европске уније о анализи тржишта и утврђивању значајне тржишне снаге.

У поступку анализе тржишта Агенција сарађује са органом надлежним за заштиту конкуренције.

Извештај о анализи тржишта Агенција објављује на својој Интернет страници.

Критеријуми за одређивање оператора са значајном тржишном снагом

Члан 61.

Оператор има значајну тржишну снагу на релевантном тржишту, ако сам или заједно са другим операторима има доминантан положај, односно положај који му омогућава да се у значајној мери понаша независно од конкурената, својих претплатника и коначно потрошача.

Приликом утврђивања појединачне значајне тржишне снаге нарочито се узимају у обзир:

1) величина оператора и његових конкурената, посебно у погледу броја корисника и прихода на релевантном тржишту;

2) контрола над инфраструктуром чији се обим не може лако реплицирати;

3) технолошка предност оператора која му омогућава надмоћан положај на тржишту;

4) недостатак или низак ниво преговарачке моћи купаца;

5) лак или повлашћен приступ тржиштима капитала, односно финансијским ресурсима;

6) степен диверсификације производа или услуга (нпр. повезани производи или услуге);

7) економија обима;

8) економија опсега;

9) степен вертикалне интеграције;

10) високи степен развоја дистрибутивне и продајне мреже;

11) недостатак потенцијалне конкуренције;

12) постојање препрека за ширење.

Приликом утврђивања заједничке тржишне снаге нарочито се узима у обзир:

1) zasiћеност тржишта;

2) стагнација или умерени раст потражње;

3) мала еластичност потражње;

4) хомогеност производа;

5) сличност структуре трошкова;

6) сличност тржишних удела;

7) недостатак техничких иновација, односно развијених технологија;

8) непостојање вишка капацитета;

9) високе препреке за улазак на тржиште;

10) недостатак преговарачке моћи купаца;

11) непостојање потенцијалне конкуренције;

12) постојање различитих неформалних и других веза између оператора;

13) могућност примене противмера;

14) непостојање или ограниченост простора за ценовну конкуренцију.

Приликом утврђивања значајне тржишне снаге оператора на одређеном тржишту може се утврдити његова значајна тржишна снага и на уско повезаном тржишту, ако су везе између ових тржишта такве да се снага са једног тржишта може пренети на уско повезано тржиште на начин који учвршћује тржишну снагу оператора.

Одређивање оператора са значајном тржишном снагом

Члан 62.

Када Агенција, на основу претходно спроведене анализе тржишта, утврди непостојање делотворне конкуренције на релевантном тржишту (као и на уско повезаном тржишту), решењем одређује оператора који, појединачно или заједно са другим операторима, на том тржишту има значајну тржишну снагу.

Решењем из става 1. овог члана Агенција одређује оператору са ЗТС најмање једну обавезу из члана 63. овог закона, водећи рачуна о врсти и природи утврђених недостатака на тржишту, претходним улагањима, подстицању даљих улагања и могућности за повраћај улагања по разумној стопи с обзиром на повезане ризике.

У поступку доношења решења из става 1. овог члана Агенција позива све заинтересоване стране да дају мишљења од значаја за одређивање обавеза оператора са ЗТС и по потреби тражи мишљење органа надлежног за заштиту конкуренције.

Агенција прати примену обавеза одређених оператору са ЗТС и по службеној дужности преиспитује донето решење најмање једном током периода од три године од дана доношења, те сходно утврђеном стању одлучује у вези са обавезама оператора са ЗТС.

Решење из става 1. овог члана престаје да важи даном ступања на снагу акта Агенције о одређивању релевантних тржишта, ако том одлуком није одређено да претходној регулацији подлежу тржишта на којима је оператор претходно проглашен за оператора са ЗТС.

Обавезе оператора са значајном тржишном снагом

Члан 63.

Решењем којим се одређује оператор са ЗТС, одређују се обавезе:

1) објављивања одређених података;

2) недискриминаторног поступања;

3) рачуноводственог раздвајања;

4) омогућавања приступа и коришћења елемената мреже и припадајућих средстава;

5) контроле цена и примене трошковног рачуноводства;

6) пружања основног скупа изнајмљених линија;

7) обезбеђивања могућности за избор и предизбор оператора;

8) пружања малопродајних услуга под одређеним условима.

Обавеза објављивања одређених података

Члан 64.

Обавеза објављивања одређених података односи се посебно на рачуноводствене податке, техничке спецификације, карактеристике мреже, услове понуде и коришћења (укључујући ограничења), рокове важења понуде и цене, у вези са услугама међуповезивања и приступа.

Оператор са ЗТС коме је одређена обавеза недискриминаторног поступања, дужан је да, на захтев Агенције, у року од 60 дана од дана пријема захтева, сачини и објави стандардну понуду за међуповезивање и приступ.

Оператор са ЗТС на релевантном veleпродајном тржишту приступа елементима мреже и повезаним средствима, дужан је да, на захтев Агенције, у року од 60 дана од дана пријема захтева, сачини и објави стандардну понуду за рашчлањени приступ локалној петљи.

Стандардна понуда из ст. 2. и 3. овог члана сачињава се у складу са потребама тржишта и садржи опис, техничке и комерцијалне услове за међуповезивање и приступ, односно рашчлањени приступ локалној петљи.

Стандардна понуда мора бити рашчлањена на појединачне компоненте у мери која омогућава заинтересованом оператору избор одређене компоненте понуде, без обавезе да прихвати друге компоненте понуде, које му нису потребне ради пружања услуге која је предмет међуповезивања, односно приступа.

Агенција ближе прописује минимални садржај, ниво детаљности и начин објављивања стандардне понуде из ст. 2. и 3. овог члана.

Ако оператор не поступи по захтеву Агенције из ст. 2. или 3. овог члана или ако Агенција утврди да стандардна понуда није сачињена у складу са актом из става 6. овог члана, Агенција доноси и објављује стандардну понуду за међуповезивање и приступ, односно рашчлањени приступ локалној петљи.

Обавеза недискриминаторног поступања

Члан 65.

Обавеза недискриминаторног поступања односи се на једнако поступање оператора са ЗТС приликом пружања услуга међуповезивања и приступа у упоредивим околностима.

Оператор са ЗТС је дужан да, у складу са обавезом из става 1. овог члана, другим операторима пружа услуге под једнаким условима и са истим квалитетом као што то чини за сопствене потребе, односно за потребе повезаних лица или партнера.

Обавеза рачуноводственог раздвајања

Члан 66.

Обавеза рачуноводственог раздвајања односи се на одвојено рачуноводствено праћење пословних активности оператора са ЗТС у вези са пружањем услуга међуповезивања и приступа.

Начин примене одвојеног рачуноводства ближе се одређује решењем о одређивању оператора са ЗТС.

Агенција је овлашћена да од оператора са ЗТС, као и његових повезаних лица, захтева да објаве своје veleпродајне и интерне трансферне цене, нарочито ради испуњавања обавезе недискриминаторног поступања и спречавања неоправданог унакрсног субвенционисања.

Агенција је овлашћена да, нарочито ради провере испуњавања обавеза објављивања одређених података и недискриминаторног поступања, тражи од оператора увид у закључене уговоре, рачуноводствене податке, укључујући податке о приходима оствареним на тржишту, као и да те податке објави, ако би се тиме допринело развоју делотворне конкуренције, водећи рачуна да битно не угрози пословање оператора.

Обавеза омогућавања приступа и коришћења елемената мреже и припадајућих средстава

Члан 67.

Обавеза омогућавања приступа и коришћења елемената мреже и припадајућих средстава односи се на удовољавање оправданим захтевима других оператора за приступ и коришћење одређених елемената мреже и припадајућих средстава оператора са ЗТС.

Обавеза из става 1. овог члана одређује се нарочито ако се утврди да би ускраћивање приступа, неоправдано условљавање или слично ограничавање од стране оператора са ЗТС, спречило развој конкуренције на малопродајном нивоу или угрозило интересе крајњих корисника.

Приликом одређивања обавезе из става 1. овог члана, оператору са ЗТС се може наложити да:

1) омогући другом оператору приступ одређеним елементима мреже и припадајућим средствима, укључујући приступ пасивним мрежним елементима и рашчлањени приступ локалној петљи, нарочито ради омогућавања избора и предизбора оператора и нуђења услуга које се пружају преко локалне петље;

2) преговара у доброј вери са оператором који захтева приступ;

3) не укида већ одобрени приступ елементима мреже и припадајућој инфраструктури;

4) пружа одређене услуге другим операторима под veleпродајним условима;

5) омогући слободан приступ техничким интерфејсима или другим кључним технологијама неопходним за обезбеђивање интероперабилности услуга или виртуелних мрежних услуга;

- 6) омогући колокацију, односно други облик заједничког коришћења припадајућих средстава;
- 7) пружи услуге потребне за обезбеђивање интероперабилних услуга за повезивање крајњих корисника, укључујући услуге интелигентних мрежа или роминга у мобилним мрежама;
- 8) омогући приступ системима оперативне подршке или сличним софтверским системима, ради обезбеђивања лојалне конкуренције у пружању услуга електронских комуникација;
- 9) обезбеди међуповезивање мрежа и припадајућих средстава;
- 10) обезбеди приступ повезаним услугама, попут услуга базираних на подацима о идентитету, локацији и доступности корисника.

Мере из става 3. овог члана могу се употпунити додатним захтевима у погледу савесности и поштења, правичности и благовремености.

Приликом одређивања мера из става 3. овог члана, посебно се води се рачуна о сразмерности обавеза, а нарочито се цене:

- 1) техничка и економска одрживост коришћења или инсталирања средстава другог оператора, са становишта развијености тржишта и природе међуповезивања, односно приступа, укључујући одрживост других начина за обезбеђивање приступа, попут коришћења проводних цеви и канала;
- 2) изводљивост омогућавања предложеног приступа, у односу на расположиве капацитете;
- 3) почетна улагања власника средстава, имајући у виду улагања из буџетских средстава и повезане ризике;
- 4) потреба да се дугорочно заштити конкуренција, а нарочито економски делотворна конкуренција на нивоу инфраструктуре;
- 5) заштита права интелектуалне својине;
- 6) обавезе које проистичу из одговарајућих међународних споразума.

Приликом одређивања обавеза из овог члана, Агенција може прописати техничке и организационе услове које морају испунити оператор са ЗТС и оператори који од њега траже приступ и коришћење елемената мреже и припадајућих средстава, када је то неопходно ради обезбеђивања несметаног функционисања мреже.

Обавеза контроле цена и примене трошковног рачуноводства

Члан 68.

Обавеза контроле цена и примене трошковног рачуноводства односи се на примену прописаног механизма за накнаду трошкова и контролу цена оператора са ЗТС, укључујући обавезу трошковне заснованости цена и примене трошковног рачуноводства, у вези са услугама међуповезивања и приступа.

Обавеза из става 1. овог члана одређује се нарочито ако се утврди да непостојање делотворне конкуренције омогућава оператору са ЗТС да одржава неоправдано високе цене или ниским ценама истисне конкуренте на штету крајњих корисника.

Приликом одређивања обавезе из става 1. овог члана, оператору са ЗТС може се наложити:

- 1) примена одређеног механизма за накнаду трошкова или методологије за утврђивање цена, на начин којим се обезбеђује ефикасност, одржива конкуренција и добробит потрошача, при чему се у обзир могу узети цене на упоредивим тржиштима, као и малопродајне цене оператора са ЗТС;
- 2) прилагођавање цена услуга;
- 3) обавеза примене трошковног рачуноводства у циљу контроле цена.

Приликом одређивања мера из става 3. овог члана, посебно се води рачуна о претходним улагањима оператора са ЗТС, подстицању даљих улагања и могућности повраћаја улагања по разумној стопи с обзиром на повезане ризике.

Оператор са ЗТС сноси терет доказивања да цене његових услуга произлазе из трошкова, укључујући повраћај улагања по разумној стопи, и дужан је да на захтев Агенције достави детаљно оправдање својих цена.

Приликом утврђивања трошкова делотворног пружања услуга, Агенција може да примени другачију методологију трошковног рачуноводства од оне коју примењује оператор са ЗТС.

Ако се оператору са ЗТС одреди обавеза примене трошковног рачуноводства у циљу контроле цена, Агенција утврђује и објављује начин примене трошковног рачуноводства, који најмање садржи основне групе трошкова и правила расподеле тих трошкова, те ангажује независног ревизора ради годишње провере усклађености трошковног рачуноводства оператора са ЗТС са прописаним начином примене трошковног рачуноводства.

Извештај ревизора из става 7. овог члана објављује се на Интернет страници Агенције.

Обавеза пружања основног скупа изнајмљених линија

Члан 69.

Обавеза пружања основног скупа изнајмљених линија односи се на дужност оператора са ЗТС на релевантном тржишту изнајмљених линија, да другим операторима обезбеђује закуп дела или целог основног скупа изнајмљених линија, на делу или целој територији Републике Србије.

Агенција ближе прописује обим и садржај основног скупа изнајмљених линија из става 1. овог члана.

Приликом одређивања обавезе из става 1. овог члана, оператору са ЗТС прописује се начин пружања основног скупа изнајмљених линија, тако да се нарочито обезбеди недискриминаторно пружање услуга, трошкова заснованост цена, као и објављивање података о техничким, ценовним и другим условима понуде и коришћења.

Обавеза обезбеђивања могућности за избор и предизбор оператора

Члан 70.

Обавеза обезбеђивања могућности за избор и предизбор оператора односи се на дужност оператора са ЗТС на релевантном тржишту приступа јавној телефонској мрежи на фиксној локацији, да својим претплатницима омогући приступ услугама било ког међуповезаног оператора јавно доступних телефонских услуга, и то на следеће начине:

1) пружањем услуге избора оператора, употребом префикса за избор оператора приликом сваког појединачног позива;

2) пружањем услуге предизбора оператора, са могућношћу заобилажења услуге предизбора бирањем префикса за избор оператора приликом сваког појединачног позива.

Приликом одређивања обавезе из става 1. овог члана, оператору са ЗТС може се наложити:

1) обавеза трошковне заснованости цена услуга међуповезивања и приступа, које су у функцији пружања услуге избора и предизбора оператора;

2) прилагођавање висине директних трошкова претплатника у вези са коришћењем услуге избора и предизбора оператора, тако да не буду дестимулативне за коришћење ових услуга.

Обавеза пружања малопродајних услуга под одређеним условима

Члан 71.

Обавеза пружања малопродајних услуга под одређеним условима односи се на дужност оператора са ЗТС на релевантном малопродајном тржишту, да пружа малопродајне услуге под прописаним условима.

Обавеза из става 1. овог члана одређује се када се оцени да одређивање других обавеза из члана 63. овог закона не би било делотворно.

Приликом одређивања обавезе из става 1. овог члана, имајући у виду природу недостатка на релевантном тржишту, као и потребу да се заштити интерес крајњих корисника и подстакне делотворна конкуренција, оператору са ЗТС може се наложити:

1) забрана обрачунавања прекомерних цена, забрана ометања уласка на тржиште или ограничавања конкуренције превисоким или прениским ценама, забрана давања неоправдане предности одређеним крајњим корисницима или забрана неоснованог везивања одређених услуга;

2) ограничавање висине малопродајних цена, одређивање мера контроле индивидуалних тарифа, као и обавеза заснивања цена на трошковима пружања услуга или ценама на упоредивим тржиштима.

Ако се оператору са ЗТС одреди нека од обавеза контроле малопродајних цена, Агенција утврђује и обавезу примене трошковог рачуноводства у циљу контроле цена, при чему утврђује и објављује начин примене трошковог рачуноводства, те ангажује независног ревизора ради годишње провере усклађености трошковог рачуноводства оператора са ЗТС са прописаним начином примене трошковог рачуноводства.

Извештај ревизора из става 4. овог члана објављује се на Интернет страници Агенције.

XII. НУМЕРАЦИЈА

Управљање нумерацијом и план нумерације

Члан 72.

Управљање и додела адреса и бројева, као ограниченог добра, врши се на начин којим се обезбеђује њихова рационална, равномерна и делотворна употреба, у складу са планом нумерације.

Планом нумерације утврђује се намена адреса и бројева, обезбеђује једнака доступност нумерације за све јавно доступне електронске комуникационе услуге, односно за све операторе који пружају те услуге, обезбеђују услови за преносивост броја, избор и предизбор оператора, увођење нових услуга електронских комуникација, као и испуњавање обавеза које проистичу из одговарајућих међународних споразума.

Агенција доноси план нумерације и објављује га на својој Интернет страници.

Дозвола за коришћење нумерације

Члан 73.

Право на коришћење нумерације стиче се на основу дозволе за коришћење нумерације, која се издаје решењем.

Решење из става 1. овог члана доноси Агенција, на захтев оператора.

Захтев из става 2. овог члана садржи податке о:

1) идентитету подносиоца;

2) врсти електронске комуникационе мреже или услуге за коју се захтева додела нумерације;

3) нумерацији чија се додела захтева;

4) потреби и сврси коришћења нумерације;

5) планираном року почетка коришћења нумерације;

6) периоду на који се захтева додела нумерације.

Захтев из става 2. овог члана подноси се на обрасцу чији облик прописује Агенција.

Одлучивање по захтевима из става 2. овог члана врши се према редоследу подношења, у року од 20 дана од дана подношења захтева, осим у случају када је одговарајућим међународним споразумима предвиђен другачији рок.

Захтев из става 2. овог члана може бити одбијен ако није у складу са планом нумерације или ако затражена нумерација није расположива.

Садржај дозволе за коришћење нумерације

Члан 74.

Решење којим се издаје дозвола за коришћење нумерације садржи податке о:

- 1) имаоцу дозволе;
- 2) додељеној нумерацији;
- 3) периоду на који је додељена нумерација;
- 4) року у коме ималац дозволе мора започети коришћење додељене нумерације;
- 5) намени за коју је дато право на коришћење нумерације;
- 6) начину обезбеђивања ефикасног и рационалног коришћења нумерације, укључујући начин вођења евиденције о употребљеној нумерацији и обавештавању Агенције о степену искоришћености;
- 7) обавезама у вези са коришћењем додељене нумерације, које проистичу из одговарајућих међународних споразума.

Решење из става 1. овог члана може садржати и друге податке, ако су ти подаци у вези са прописаним условима за издавање дозволе за коришћење нумерације или проистичу из одговарајућих међународних споразума.

Ималац дозволе за коришћење нумерације дужан је да обавести Агенцију о промени података из става 1. тачка 1) овог члана у року од 30 дана од настанка промене.

Трајање и продужење важења дозволе за коришћење нумерације

Члан 75.

Дозвола за коришћење нумерације издаје се на период који не може бити дужи од десет година.

Дозвола за коришћење нумерације може се продужити под условима који важе за издавање нове дозволе и на период који не може бити дужи од периода на који се може издавати нова дозвола.

Ималац дозволе за коришћење нумерације подноси Агенцији захтев за продужење трајања дозволе у року који није краћи од 30 дана, нити дужи од 90 дана, пре истека важности дозволе.

Пренос права на коришћење нумерације

Члан 76.

Ималац дозволе за коришћење нумерације може додељену нумерацију уступити на коришћење трећем лицу, које уступљену нумерацију намерава да користи у комерцијалне сврхе, а не за сопствене потребе, само на основу уговора сачињеног у писаној форми, на који је претходно Агенција дала сагласност.

Одредба става 1. овог члана не односи се на нумерацију коју оператори уступају на коришћење својим претплатницима, као и на претплатничке бројеве пренете код других оператора у складу са одредбама овог закона о преносивости броја.

У случају статусне промене имаоца дозволе за коришћење нумерације, која настане у складу са законом којим се уређује правни положај привредних друштава, пренос права на коришћење додељене нумерације може се обавити само на основу акта сачињеног у писаној форми, на који је претходно Агенција дала сагласност.

Податке о датим сагласностима из ст. 1. и 3. овог члана Агенција објављује на својој Интернет страници.

Одузимање додељене нумерације

Члан 77.

Агенција решењем одлучује о одузимању додељене нумерације ако утврди да:

- 1) је дозвола за коришћење нумерације издата на основу нетачних података, односно неисправне документације од значаја за одлучивање;
- 2) се додељена нумерација не користи у складу са планом нумерације или издатом дозволом за коришћење нумерације;
- 3) ималац дозволе за коришћење нумерације, ни након пријема опомене, није у одређеном року уплатио накнаду за коришћење нумерације;
- 4) је имаоцу дозволе за коришћење нумерације забрањено обављање делатности електронских комуникација у складу са овим законом или правноснажном судском пресудом;
- 5) се ималац дозволе за коришћење нумерације у писаном облику одрекао права на коришћење додељене нумерације;
- 6) је ималац дозволе за коришћење нумерације престао да постоји, без правног следбеника;
- 7) ималац дозволе за коришћење нумерације није отклонио неправилности утврђене у поступку инспекције;
- 8) је одузимање додељене нумерације неопходно ради усклађивања са изменама плана нумерације, направљених у циљу примене одговарајућих међународних споразума или остваривања јавног интереса који се није могао задовољити на други начин.

Ималац дозволе за коришћење нумерације, коме је нумерација одузета из разлога наведених у ставу 1. тачка 8) овог члана, има право на замену нумерације.

Агенција додељује нову нумерацију на захтев лица из става 2. овог члана, водећи рачуна о сразмерности, заштити јавног интереса и економским последицама замене нумерације.

База података о коришћењу нумерације

Члан 78.

Агенција води ажурну базу података о коришћењу нумерације која нарочито садржи податке о додељеној нумерацији, са одговарајућим подацима о условима доделе и коришћења, географској области њихове употребе, као и операторима којима је нумерација додељена.

Агенција објављује и ажурира податке из става 1. овог члана на својој Интернет страници са могућношћу свеобухватног претраживања.

Преносивост броја

Члан 79.

Оператор јавно доступних телефонских услуга (оператор давалац броја) дужан је да омогући свом претплатнику, на његов захтев, да приликом промене оператора (оператор прималац броја) задржи додељени број из плана нумерације на одређеној локацији, на коју се односи географски приступни код, односно на било којој локацији, ако приступни код није географски.

Захтев за пренос броја претплатник подноси оператору примаоцу броја.

Захтев из става 2. овог члана уједно се сматра захтевом за раскид уговора између претплатника и оператора даваоца броја о коришћењу услуга у вези са бројем који је предмет захтева за пренос, а уговор се сматра раскинутим тренутком искључења броја из мреже оператора даваоца броја.

Претплатник је дужан да, приликом подношења захтева из става 2. овог члана, оператору примаоцу броја достави нарочито податке о свом идентитету, броју који се преноси и изјаву којом се обавезује да оператору даваоцу броја измири све обавезе по основу уговора из става 3. овог члана настале до тренутка искључења броја из мреже оператора даваоца броја, под претњом привремене или трајне суспензије пружања услуга од стране оператора примаоца броја.

Оператор прималац броја плаћа накнаду за пренос броја оператору даваоцу броја.

Агенција управља информационим системом за пренос броја и одржава базу података пренетих бројева, водећи рачуна о заштити података о личности, ближе прописује услове и начин преноса броја, као и висину накнаде за пренос броја из овог члана.

За послове управљања информационим системом за пренос броја и одржавање базе података пренетих бројева, Агенција може ангажовати друго правно лице.

Оператор давалац броја и оператор прималац броја дужни су да остваре међусобну сарадњу, као и сарадњу са Агенцијом, у поступку преноса броја, обезбеде да трајање прекида услуге претплатнику током преноса не буде дуже од једног радног дана, као и да се уздрже од поступања усмереног на отежавање или спречавање преноса броја.

Јединствени број за приступ службама за хитне интервенције

Члан 80.

Оператор јавно доступних телефонских услуга дужан је да омогући свим корисницима услугу бесплатно позива према јединственом броју за приступ службама за хитне интервенције 112, као и другим бројевима за приступ службама за хитне интервенције у Републици Србији, у складу са планом нумерације, са било ког телефонског уређаја, укључујући и јавне телефонске говорнице.

Оператор из става 1. овог члана дужан је да центру за опслуживање позива службама за хитне интервенције, без накнаде, прослеђује све расположиве податке о оствареним позивима према броју 112 и другим бројевима за приступ службама за хитне интервенције, а нарочито податке о идентитету позивајућег претплатника, позивајућем броју, времену и трајању позива, као и податке о локацији са које је позив упућен, у складу са техничким могућностима.

XIII. РАДИО-ФРЕКВЕНЦИЈСКИ СПЕКТАР

Управљање радио-фреквенцијским спектром

Члан 81.

Управљање радио-фреквенцијским спектром, као ограниченим добром, заснива се на начелима рационалности, економичности, јавности и недискриминације, и нарочито обухвата:

- 1) планирање употребе радио-фреквенција у складу са одговарајућим међународним споразумима и препорукама, интересима грађана, привреде, безбедности и одбране земље;
- 2) доделу радио-фреквенција на основу плана намене и планова расподеле;
- 3) координацију коришћења радио-фреквенција;
- 4) контролу радио-фреквенцијског спектра, утврђивање штетних сметњи и предузимање мера за њихово отклањање.

Агенција управља радио-фреквенцијским спектром и координира коришћење сателитских орбита у складу са одговарајућим међународним споразумима, као и у складу са одредбама овог закона и прописа донетим на основу њега.

Агенција остварује сарадњу са међународним организацијама и администрацијама других земаља које врше послове управљања радио-фреквенцијским спектром, самостално или преко надлежних органа.

Координација коришћења и пријава доделе радио-фреквенција

Члан 82.

Радио-фреквенције предвиђене за коришћење у одређеним пограничним зонама пре доделе се координирају са суседним земљама, са којима су закључени посебни споразуми о координацији коришћења радио-фреквенција.

Радио-фреквенције из одређених радио-фреквенцијских опсега по потреби се пре доделе координирају са суседним и другим заинтересованим земљама.

Пријава доделе радио-фреквенција Међународној унији за телекомуникације врши се:

- 1) ако коришћење радио-фреквенција може да проузрокује штетну сметњу радио-комуникацијској служби друге земље;
- 2) ако су радио-фреквенције намењене за међународну радио-комуникацију;
- 3) ради заштите радио-фреквенција на међународном нивоу.

План намене радио-фреквенцијских опсега

Члан 83.

Планом намене радио-фреквенцијских опсега (у даљем тексту: план намене) утврђују се намене радио-фреквенцијских опсега за поједине радио-комуникацијске службе и делатности, у складу са одговарајућим међународним споразумима и препорукама, интересима грађана, привреде, безбедности и одбране земље.

План намене садржи нарочито податке о:

- 1) границама радио-фреквенцијских опсега;
- 2) намени радио-фреквенцијских опсега, на технолошки неутралној основи, за једну или више радио-комуникацијских служби и делатности;
- 3) основним условима за коришћење радио-фреквенција;
- 4) основу коришћења радио-фреквенција и начину издавања дозвола из члана 85. овог закона.

Планом намене може се утврдити различита намена, услови и основ коришћења за различите подопсеге у оквиру истог радио-фреквенцијског опсега.

План намене доноси Влада, на основу предлога који утврђује Министарство, уз учешће надлежног органа аутономне покрајине, а који припрема Агенција.

У поступку припреме предлога плана намене, Агенција спроводи јавне консултације у складу са одредбама овог закона и тражи мишљење органа одбране, безбедности и служби за хитне интервенције.

Планови расподеле радио-фреквенција

Члан 84.

Планови расподеле радио-фреквенција (у даљем тексту: планови расподеле) садрже услове за расподелу радио-фреквенција из намењених радио-фреквенцијских опсега, расподелу радио-фреквенција по локацијама или областима за једну или више радио-комуникацијских служби и делатности, као и друге потребне техничке услове за коришћење радио-фреквенција.

Планови расподеле утврђују се на основу плана намене и одговарајућих међународних споразума и препорука, водећи рачуна о потребама и захтевима корисника.

Планове расподеле доноси Министарство, уз учешће надлежног органа аутономне покрајине, на предлог Агенције.

У поступку припреме предлога планова расподеле, Агенција спроводи јавне консултације у складу са одредбама овог закона и тражи мишљење органа одбране, безбедности и служби за хитне интервенције.

Коришћење радио-фреквенција

Члан 85.

Радио-фреквенције се, у складу са овим законом, користе:

- 1) на основу појединачне дозволе, која се издаје по захтеву или по спроведеном поступку јавног надметања;
- 2) по режиму општег овлашћења;
- 3) за посебне намене.

Агенција прописује начин коришћења радио станица од стране радио аматера, као и радио станица које се користе на домаћим и страним ваздухопловима, локомотивама, бродовима и другим пловилима, сагласно одговарајућим међународним споразумима и препорукама.

Коришћење радио-фреквенција на основу појединачне дозволе која се издаје по захтеву

Члан 86.

Право на коришћење радио-фреквенција стиче се на основу појединачне дозволе за коришћење радио-фреквенција (у даљем тексту: појединачна дозвола) која се издаје по захтеву, када је планом намене одређен такав начин издавања појединачне дозволе у оквиру одређеног радио-фреквенцијског опсега.

Појединачна дозвола из става 1. овог члана издаје се решењем.

Решење из става 2. овог члана доноси се на захтев који се подноси Агенцији.

Захтев из става 3. овог члана садржи податке о:

- 1) идентитету подносиоца;
- 2) врсти електронске комуникационе мреже или услуге за коју се захтева додела радио-фреквенција;
- 3) радио-фреквенцијама чија се додела захтева;
- 4) потреби и сврси коришћења радио-фреквенција;
- 5) планираном року почетка коришћења радио-фреквенција;
- 6) периоду на који се захтева додела радио-фреквенција;

7) техничком решењу које, у зависности од радио-комуникацијске службе и делатности, садржи нарочито податке о географској области коришћења и локацијама предајника, прорачуну простирања сигнала и сервисној зони, предвиђеном антенском систему и карактеристикама зрачења, начину обезбеђивања рационалног коришћења радио-фреквенција, процени утицаја на животну средину и рад других радио-комуникацијских система.

Захтев из става 3. овог члана подноси се на образцу чији облик прописује Агенција, укључујући и упутства са обавезним елементима техничког решења из става 4. тачка 7) овог члана, у зависности од радио-комуникацијске службе и делатности на коју се техничко решење односи.

Одлучивање по захтевима из става 3. овог члана врши се према редоследу подношења, у року од 40 дана од дана подношења захтева, осим у случају када је одговарајућим међународним споразумима предвиђен другачији рок.

Захтев из става 3. овог члана може бити одбијен ако:

- 1) није у складу са планом намене и планом расподеле;
- 2) затражене радио-фреквенције нису расположиве;
- 3) коришћење затражених радио-фреквенција може имати штетне последице по животну средину или рад других радио-комуникацијских система, које није могуће спречити применом посебних мера заштите.

Издавање појединачне дозволе дипломатско-конзуларном представништву

Члан 87.

Страно дипломатско-конзуларно представништво (у даљем тексту: ДКП) има право да користи радио-фреквенције на основу појединачне дозволе која се издаје по захтеву.

Појединачну дозволу из става 1. овог члана издаје Агенција, на захтев ДКП, у поступку утврђеним овим законом, који се спроводи дипломатским путем.

Накнада и услови коришћења радио-фреквенција из овог члана одређују се под условима узајамности, на основу мишљења министарства надлежног за спољне послове и у складу са закљученим међународним споразумима.

Издавање појединачне дозволе страном правном лицу

Члан 88.

Страно правно лице које у Републици Србији, на основу одговарајућег међународног споразума, остварује пословно-техничку, информативну, научну, културну, спортску и другу сарадњу са одговарајућим органима, организацијама и другим лицима у земљи, има право да користи радио-фреквенције на основу појединачне дозволе која се издаје по захтеву.

Појединачну дозволу из става 1. овог члана издаје Агенција, на захтев страног правног лица из става 1. овог члана, у поступку утврђеним овим законом.

Накнада и услови коришћења радио-фреквенција из овог члана одређују се у складу са одредбама овог закона, осим ако одговарајућим међународним споразумом није одређено другачије.

Коришћење радио-фреквенција на основу појединачне дозволе која се издаје по спроведеном поступку јавног надметања

Члан 89.

Право на коришћење радио-фреквенција стиче се на основу појединачне дозволе која се издаје по спроведеном поступку јавног надметања, када је планом намене, због ограничене расположивости радио-фреквенција у оквиру одређеног радио-фреквенцијског опсега, одређен такав начин издавања појединачне дозволе.

Агенција, по службеној дужности или на иницијативу заинтересованих лица, доноси одлуку о испуњености услова за издавање појединачних дозвола по спроведеном поступку јавног надметања и о томе обавештава Министарство.

По пријему обавештења о доношењу одлуке из става 2. овог члана, Министарство доноси акт којим се прописују минимални услови за издавање појединачних дозвола по спроведеном поступку јавног надметања, који нарочито садржи број појединачних дозвола које се могу издати за одређени радио-фреквенцијски опсег, период на који се издају појединачне дозволе, најмањи износ једнократне накнаде која се плаћа приликом издавања појединачне дозволе, услове у погледу обезбеђивања покривености одређеног дела територије или становништва, као и друге минималне услове за издавање појединачних дозвола.

Агенција доноси одлуку о покретању поступка јавног надметања за издавање појединачних дозвола у року од 15 дана од дана ступања на снагу акта из става 3. овог члана и образује комисију за спровођење поступка јавног надметања.

Члан 90.

При спровођењу поступка јавног надметања за издавање појединачних дозвола, Агенција је дужна да:

- 1) омогући да јавно надметање буде доступно свим заинтересованим лицима под равноправним условима,

објављивањем јавног огласа;

2) утврди и објави критеријуме одлучивања који су недискриминаторни, објективни и мерљиви, који су примерени активностима или услугама за које се додељује појединачна дозвола;

3) утврди ко од подносилаца пријава испуњава све услове прописане овим законом, актима донетим на основу њега;

4) одлуку о избору најповољније понуде донесе на основу економских, техничких и других критеријума објављених у огласу за јавно надметање;

5) одлуку о избору најповољније понуде или поништавању јавног надметања донесе и објави најкасније у року од четири месеца од дана истека рока за подношење пријава.

Оглас из става 1. тачка 1) овог члана обавезно садржи:

1) предмет појединачне дозволе;

2) рок за учешће на јавном надметању, који не може бити краћи од 45 дана од дана објављивања огласа;

3) услове за учешће на јавном надметању;

4) начин достављања понуде (под шифром или пуним називом понуђача);

5) обавештење о датуму, времену и месту отварања приспелих понуда;

6) критеријуме за вредновање понуда и начин одређивања најповољније понуде;

7) име и контакт лица задуженог за давање свих информација од значаја за поступак јавног надметања.

Оглас из става 1. тачка 1) овог члана објављује се у "Службеном гласнику Републике Србије", најмање једној широко доступној међународној публикацији, најмање једним дневним новинама које се дистрибуирају на целој територији Републике Србије, као и на Интернет страници Агенције.

Средства на име једнократне накнаде која се плаћа приликом издавања појединачне дозволе по спроведеном поступку јавног надметања, представљају приход буџета Републике Србије.

Садржај појединачне дозволе

Члан 91.

Решење којим се издаје појединачна дозвола садржи податке о:

1) имаоцу појединачне дозволе;

2) додељеним радио-фреквенцијама;

3) периоду на који је издата појединачна дозвола;

4) року у коме мора започети коришћење додељених радио-фреквенција;

5) намени за коју је дато право коришћења радио-фреквенција;

6) локацијама, односно областима покривања;

7) роковима за обавештавање Агенције о постављеним радио станицама и обављању техничких прегледа;

8) роковима и начину провере испуњености услова под којима је дата појединачна дозвола, када је појединачна дозвола издата у поступку јавног надметања;

9) начину обезбеђивања ефикасног и рационалног коришћења радио-фреквенција;

10) техничким и оперативним мерама које је потребно применити ради избегавања штетних сметњи, обезбеђивања електромагнетске компатибилности и ограничавања изложености становништва електромагнетским пољима;

11) обавезама у вези са коришћењем додељених радио-фреквенција, које проистичу из одговарајућих међународних споразума;

12) условима за експериментално коришћење додељених радио-фреквенција.

Решење из става 1. овог члана може садржати и друге податке, ако су ти подаци у вези са прописаним условима за издавање појединачне дозволе или проистичу из одговарајућих међународних споразума.

Ималац појединачне дозволе дужан је да обавести Агенцију о промени података из става 1. тачка 1) овог члана у року од 30 дана од настанка промене.

Трајање и продужење важења појединачне дозволе

Члан 92.

Појединачна дозвола издаје се на период који не може бити дужи од десет година.

Појединачна дозвола може се продужити под условима који важе за издавање нове појединачне дозволе, с тим што се приликом продужења појединачне дозволе не плаћа једнократна накнада која се плаћа приликом првог издавања појединачне дозволе и на период који не може бити дужи од периода на који се може издавати нова појединачна дозвола.

Ималац појединачне дозволе подноси Агенцији захтев за продужење трајања појединачне дозволе у року који није краћи од 30 дана, нити дужи од 90 дана, пре истека важности појединачне дозволе.

Пренос права на коришћење радио-фреквенција

Члан 93.

Право на коришћење радио-фреквенција дато појединачном дозволом не може се уступити, изнајмити или на други начин пренети другом лицу.

Одредба става 1. овог члана не односи се на статусне промене имаоца појединачне дозволе, које настану у складу са законом којим се уређује правни положај привредних друштава.

У случају из става 2. овог члана, пренос се може обавити само на основу акта сачињеног у писаној форми, на који је претходно Агенција дала сагласност.

Агенција може одбити сагласност на акт из става 3. овог члана нарочито ако утврди да би то довело до поремећаја конкуренције.

Податке о датим сагласностима на акте из става 3. овог члана Агенција објављује на својој Интернет страници.

Привремена дозвола за коришћење радио-фреквенција

Члан 94.

Право на привремено коришћење радио-фреквенција, ради тржишног или техничког испитивања производа и услуга, истраживања или пројектовања, као и за потребе одржавања спортских, културних, забавних и других догађаја ограниченог трајања, стиче се на основу привремене дозволе за коришћење радио-фреквенција (у даљем тексту: привремена дозвола), која се издаје решењем.

Решење из става 1. овог члана доноси Агенција, на основу образложеног захтева који задовољава услове из става 1. овог члана.

Захтев из става 2. овог члана подноси се на обрасцу чији облик и садржину прописује Агенција.

Одлучивање по захтевима из става 2. овог члана врши се према редоследу подношења, у року од 15 дана од дана подношења захтева.

Агенција одређује примерени рок важења привремене дозволе, који не може бити дужи од 60 дана, као и одговарајуће услове за доделу и коришћење радио-фреквенција.

Захтев за издавање привремене дозволе може бити одбијен нарочито ако се оцени да је поднет ради избегавања примене поступака издавања појединачне дозволе из чл. 86. и 89. овог закона.

Одузимање додељених радио-фреквенција

Члан 95.

Агенција решењем одлучује о одузимању додељених радио-фреквенција ако утврди да:

1) је појединачна дозвола издата на основу нетачних података, односно неисправне документације од значаја за одлучивање;

2) се додељене радио-фреквенције не користе у складу са планом намене, планом расподеле или издатом појединачном дозволом, нарочито у случајевима када ималац појединачне дозволе изазива штетне сметње утврђене у поступку контроле радио-фреквенцијског спектра;

3) ималац појединачне дозволе, ни након пријема опомене, није у одређеном року уплатио накнаду за коришћење радио-фреквенција;

4) је имаоцу појединачне дозволе забрањено обављање делатности електронских комуникација у складу са овим законом или правноснажном судском пресудом;

5) се ималац појединачне дозволе у писаном облику одрекао права на коришћење додељених радио-фреквенција;

6) је ималац појединачне дозволе престао да постоји, без правног следбеника;

7) ималац дозволе за коришћење радио-фреквенција није отклонио неправилности утврђене у поступку инспекције;

8) је одузимање додељених радио-фреквенција неопходно ради усклађивања са изменама плана намене или планова расподеле, направљених у циљу примене међународних споразума или остваривања јавног интереса који се није могао задовољити на други начин;

9) је одузимање додељених радио-фреквенција неопходно ради реализације просторних планова или заштите животне средине, који се нису могли обезбедити на други начин;

10) је орган надлежан за радиодифузију одузео дозволу за емитовање програма имаоцу појединачне дозволе или да је истекло време на које му је дозвола за емитовање програма издата, када је посебним законом прописано да се појединачна дозвола издаје у склопу дозволе за емитовање програма;

11) ималац појединачне дозволе није отпочео са коришћењем фреквенције у року предвиђеним законом.

Ималац појединачне дозволе, коме су додељене радио-фреквенције одузете из разлога наведених у ставу 1. тач. 8) и 9) овог члана, има право на замену, односно доделу нових радио-фреквенција.

Агенција додељује нове радио-фреквенције на захтев лица из става 3. овог члана, водећи рачуна о сразмерности, заштити јавног интереса и економским последицама замене радио-фреквенција.

Коришћење радио-фреквенција по режиму општег овлашћења

Члан 96.

Ако постоје занемариве опасности од сметњи или се ради о усклађеним радио-фреквенцијским опсезима, а нарочито ако је то у складу са одговарајућим међународним споразумима и препорукама, радио-фреквенције се користе по режиму општег овлашћења.

Свако лице има право на коришћење радио-фреквенција које се према плану намене користе по режиму општег овлашћења.

Агенција ближе уређује начин коришћења радио-фреквенција по режиму општег овлашћења, у складу са споразумима и препорукама из става 1. овог члана.

Коришћење радио-фреквенција за посебне намене

Члан 97.

Органи одбране и безбедности, као и службе за хитне интервенције, користе радио-фреквенције у опсезима који су

планом намене одређени искључиво за њихово коришћење, без обавезе претходног прибављања дозволе за коришћење радио-фреквенција, а у складу са условима коришћења утврђеним планом намене.

Органи из става 1. овог члана дужни су да у писаном облику унапред обавесте Агенцију о отпочињању или престанку коришћења радио-фреквенција.

Органи из става 1. овог члана достављају Агенцији, на њен захтев, а најмање једном годишње, извештај о обиму и начину коришћења, односно некоришћења радио-фреквенција.

За коришћење радио-фреквенција за посебне намене из става 1. овог члана не плаћа се накнада.

Органи из става 1. овог члана могу користити радио-фреквенције у оквиру опсега који планом намене нису одређени за посебне намене, на начин и у складу са условима за доделу и коришћење тих опсега који су прописани овим законом и прописима донетим на основу њега.

Накнаду за коришћење радио-фреквенција из става 5. овог члана Агенција утврђује у сарадњи са органима из става 1. овог члана, узимајући у обзир јавни интерес и да су ти органи буџетски корисници.

Контрола радио-фреквенцијског спектра и заштита од штетних сметњи

Члан 98.

Агенција врши сталну контролу коришћења радио-фреквенцијског спектра на територији Републике Србије и извештај о томе објављује најмање једном годишње, док контролу одабраних радио-фреквенција врши према потреби.

Техничке прегледе и друга испитивања ради утврђивања постојања и узрока штетних сметњи врши Агенција, односно друго лице које Агенција ангажује.

Контролу радио-фреквенцијског спектра за посебне намене, Агенција врши у сарадњи са органима из члана 97. став 1. овог закона.

Контролу радио-фреквенцијског спектра намењеног за потребе дистрибуције и емитовања медијских садржаја, Агенција врши у сарадњи са органом надлежним за радиодифузију.

Агенција предузима мере за отклањање штетних сметњи утврђених у поступку контроле радио-фреквенцијског спектра, у складу са одредбама овог закона, а према потреби предлаже доношење мера инспекцијског надзора, нарочито ако открије неовлашћено коришћење радио-фреквенцијског спектра.

Агенција мере из става 5. овог члана предузима без одлагања када је угрожен рад органа одбране и безбедности, служби за хитне интервенције, као и рад ваздухопловних, поморских и радио-навигационих радио-комуникацијских служби.

Агенција ближе уређује начин контроле коришћења радио-фреквенцијског спектра, обављања техничких прегледа и заштите од штетних сметњи.

База података о коришћењу радио-фреквенцијског спектра

Члан 99.

Агенција води ажурну базу података о коришћењу радио-фреквенцијског спектра која нарочито садржи податке о додељеним радио-фреквенцијама и радио-фреквенцијским опсезима, са одговарајућим подацима о условима доделе и коришћења, географској области њихове употребе, као и податке о имаоцима појединачних дозвола и другим корисницима радио-фреквенцијског спектра.

Агенција објављује и ажурира податке из става 1. овог члана на својој Интернет страници са могућношћу свеобухватног претраживања.

Агенција води ажурну базу података која се односи на контролу радио-фреквенцијског спектра и техничке прегледе.

XIV. ДИСТРИБУЦИЈА И ЕМИТОВАЊЕ МЕДИЈСКИХ САДРЖАЈА

Сарадња Агенције са органом надлежним за радиодифузију

Члан 100.

При одређивању услова и начина коришћења радио-фреквенција за дистрибуцију и емитовање медијских садржаја, Агенција остварује сарадњу са органом надлежним за радиодифузију.

Када је посебним законом прописано да је саставни део дозволе за емитовање програма и дозвола за коришћење радио-фреквенција, Агенција издаје појединачну дозволу на захтев органа надлежног за радиодифузију, у складу са одредбама овог закона и на период утврђен у дозволи за емитовање програма.

Обавеза преноса

Члан 101.

Агенција, на захтев органа надлежног за радиодифузију, одређује оператора електронске комуникационе мреже за дистрибуцију и емитовање медијских садржаја, који је дужан да преноси један или више радијских или телевизијских програма, на националном, покрајинском, регионалном или локалном нивоу, када:

1) значајан број крајњих корисника користи електронску комуникациону мрежу тог оператора као једини или првенствени начин за примање медијских садржаја, и

2) је то неопходно ради остваривања јасно одређених циљева од јавног интереса у области јавног информисања, што утврђује орган надлежан за радиодифузију, у складу са законом који уређује област електронских медија и законом који уређује област јавног информисања, поштујући начела сразмерности и јавности.

Посебне обавезе обезбеђивања приступа

Члан 102.

Агенција може обавезати оператора електронске комуникационе мреже за дистрибуцију и емитовање медијских садржаја да другом оператору, под прихватљивим и недискриминаторним условима, омогући приступ апликативним програмским интерфејсима и електронским програмским водичима, у мери у којој је то неопходно ради пружања услуга крајњим корисницима.

Услуге условног приступа

Члан 103.

Оператор електронске комуникационе мреже за дистрибуцију и емитовање медијских садржаја, који нуди услуге условног приступа медијским садржајима (у даљем тексту: оператор услуга условног приступа), дужан је да обезбеди техничке могућности за потпуну контролу пружања медијских садржаја преко таквог система.

Оператор услуга условног приступа дужан је да, под праведним, разумним и недискриминаторним условима, понуди пружаоцима медијских садржаја техничке услуге, које њиховим претплатницима омогућавају приступ медијским садржајима уз коришћење уређаја за условни приступ.

Оператор услуга условног приступа не сме да омета пријем медијских садржаја који се дистрибуирају и емитују без условног приступа.

Оператор услуга условног приступа дужан је да пословну активност која се односи на услуге условног приступа прати применом одвојеног рачуноводства.

Носиоци права индустријске својине на уређајима и системима условног приступа дужни су да право на коришћење тих уређаја и система уступају произвођачима терминалне опреме под условима који су праведни, разумни и недискриминаторни и којима се произвођачи не спречавају да у исти уређај уграђују интерфејсе за повезивање са другим приступним системима или са деловима својственим другим приступним системима, до мере у којој то не угрожава безбедност система условног приступа.

Прелазак са аналогног на дигитално емитовање телевизијског програма

Члан 104.

Министарство, на предлог Агенције, који се припрема у сарадњи са органом надлежним за област радиодифузије, доноси акт о преласку са аналогног на дигитално емитовање телевизијског програма и приступ мултиплексу у земаљској дигиталној радиодифузији.

Актом из става 1. овог члана уређује се нарочито:

- 1) начин и временски распоред преласка;
- 2) захтеви и динамика у погледу успостављања мреже за дистрибуцију дигиталног телевизијског програма на територији Републике Србије;
- 3) захтеви за формирање мултиплекса;
- 4) обим коришћења радио-фреквенција, у мери неопходној за успешно обављање преласка на дигитално емитовање телевизијског програма.

Јавно предузеће основано за управљање емисионом инфраструктуром, у складу са одлуком о оснивању и актом из става 1. овог члана, успоставља електронску комуникациону мрежу за мултиплексирање, дистрибуцију и емитовање дигиталног телевизијског програма.

Ради успостављања мреже из става 3. овог члана, Агенција издаје ЈП "Емисиона техника и везе" појединачну дозволу за коришћење радио-фреквенција, у складу са актом из става 1. овог члана.

ЈП "Емисиона техника и везе" дужно је да имаоцима дозволе за емитовање телевизијског програма омогући приступ мултиплексу у оквиру мреже из става 3. овог члана, у складу са издатим дозволама за емитовање програма.

Најкасније до окончања процеса преласка са аналогног на дигитално емитовање телевизијског програма Влада, на предлог Министарства, а у сарадњи са покрајинским органом надлежним за послове електронских комуникација, утврђује начин коришћења преосталог опсега радио-фреквенција намењених земаљској дигиталној радиодифузији, као и пружању широкопојасних сервиса (дигитална дивиденда).

У поступку припреме предлога акта из става 6. овог члана, Министарство је дужно да спроведе јавну консултацију у трајању од најмање 30 дана.

Додела појединачних дозвола у складу са актом из става 6. овог члана врши се у складу са одредбама овог закона.

Подршка при набавци опреме за пријем сигнала дигиталне телевизије

Члан 104а

У циљу повећања приступачности услуга од општег економског интереса у области електронских комуникација, Влада, у складу са прописом којим се уређује заштита потрошача, утврђује мере подршке и ближе услове у погледу критеријума за одређивање угрожених потрошача при набавци опреме за пријем сигнала дигиталне телевизије.

XV. ЗАШТИТА ПРАВА КОРИСНИКА И ПРЕТПЛАТНИКА

Уговор између оператора и корисника

Члан 105.

Међусобна права и обавезе оператора и корисника уређују се уговором, који се закључује у писаној форми.

Уговор из става 1. овог члана, поред елемената утврђених законом којим се уређују облигациони односи, садржи и следеће елементе:

1) спецификацију услуга (садржаја пакета), укључујући нарочито податке о могућности за упућивање позива службама за хитне интервенције, условима за приступ и коришћење услуга (укључујући и ограничења), минималном нивоу квалитета пружања услуга и примењеним мерама за спречавање претераног оптерећења мреже, времену потребном за отпочињање коришћења услуга, понуђеним услугама одржавања и подршке, као и ограничењима у коришћењу терминалне опреме;

2) одредбе о поступању са подацима о личности (нарочито у вези са јавним телефонским именицима), подацима о саобраћају и подацима о локацији, током трајања и након престанка уговорног односа;

3) податке о ценама и тарифама, као и начинима на које се могу добити актуелне информације о свим примењеним тарифама, трошковима одржавања, као и начинима плаћања и додатним трошковима у вези са понуђеним начинима плаћања;

4) рок важења уговора, као и услове под којима се уговор продужава, односно раскида, укључујући нарочито услове коришћења услуга у вези са понуђеним промотивним погодностима, накнадама у вези са преносом броја, привременој суспензији и трајном престанку пружања услуга, односно престанку уговорног односа, са и без плаћања трошкова у вези са раскидом (нарочито у погледу терминалне опреме);

5) накнаде и услове враћања средстава за случај непридржавања уговореног нивоа квалитета услуга;

6) начин за подношење и решавање приговора;

7) мере које оператор може применити ради одржавања безбедности и интегритета својих мрежа и услуга, као и контроле недозвољеног садржаја.

Елементе из става 2. овог члана садржи и уговор између корисника и оператора који не обезбеђује прикључак или приступ електронској комуникационој мрежи.

Обавештавање о условима уговора и ценама услуга

Члан 106.

Оператор је дужан да своју услугу понуди на начин који потрошаче јасно и недвосмислено обавештава о условима закључења уговора, а нарочито о елементима из члана 105. став 2. овог закона.

Ценовник услуга, у зависности од понуђених врста услуга, садржи: висину једнократне накнаде за прикључење, висину месечне накнаде за приступ електронској комуникационој мрежи или услузи, обрачунску јединицу и тарифни интервал, опис посебних услова за приступ заштићеним садржајима или услугама са додатом вредношћу, обавештење о трошковима одржавања и доступним пакетима услуга, обавештење о попустима, као и друге одредбе специфичне за одређену услугу.

Оператор је дужан да услове уговора и ценовник учини јавно доступним на погодан начин.

Оператор је дужан да о условима уговора и ценама, као и свим њиховим изменама, без одлагања обавести претплатнике на погодан начин и достави их Агенцији најкасније на дан њиховог ступања на снагу.

Измена услова уговора

Члан 107.

Оператор је дужан да претплатника, најмање месец дана унапред, обавести на погодан начин о намери једностране измене услова уговора, као и праву претплатника на раскид уговора пре истека периода на који је закључен.

Претплатник има право да, по пријему обавештења из става 1. овог члана, раскине уговор без обавезе плаћања трошкова у вези са раскидом, ако се најављеним једностраним изменама битно мењају услови под којима је уговор закључен, на начин који није на корист претплатника, а нарочито у погледу спецификације услуга (садржај пакета) и услова за коришћење услуга у вези са понуђеним промотивним погодностима.

Агенција може прописати садржај обавештења из овог члана.

Услуге са додатом вредношћу

Члан 108.

Оператор услуга са додатом вредношћу дужан је да унапред објави детаљан опис и цену укупне услуге, односно свих њених саставних делова.

Агенција ближе уређује обавезе оператора из става 1. овог члана, нарочито у погледу оглашавања услуга, начина обрачуна и наплате услуга, начина обраде података о личности, података о саобраћају и података о локацији, контроле недозвољеног садржаја и решавања приговора, водећи нарочито рачуна о заштити интереса корисника.

Квалитет услуга

Члан 109.

Агенција је овлашћена да, ради обезбеђивања квалитета у пружању јавно доступних електронских комуникационих услуга и заштите интереса корисника:

1) ближе пропише параметре квалитета одређених јавно доступних услуга, као и начин обавештавања потрошача о

понуђеном квалитету услуга;

2) одреди минимални квалитет пружања одређених услуга оператору јавне комуникационе мреже.

Обезбеђивање доступности услуга особама са инвалидитетом

Члан 110.

Оператор јавно доступне електронске комуникационе услуге је дужан да, у оквиру својих техничких могућности, осигура једнаку доступност својих услуга особама са инвалидитетом.

Оператору из става 1. овог члана Агенција може да пропише посебне обавезе у погледу обезбеђивања доступности одређених електронских комуникационих услуга особама са инвалидитетом.

База података о ценама, условима за приступ и коришћење, као и квалитету јавних комуникационих мрежа и услуга

Члан 111.

Агенција води ажурну базу података о ценама, условима за приступ и коришћење (укључујући ограничења), као и квалитету јавних комуникационих мрежа и услуга.

Агенција објављује и ажурира податке из става 1. овог члана на својој Интернет страници са могућношћу свеобухватног претраживања.

Рачун са детаљном спецификацијом

Члан 112.

Оператор је дужан да претплатнику, на његов захтев, изда рачун који садржи детаљну спецификацију пружених услуга са обрачуном задужења за сваку појединачну услугу, ради једноставне провере и контроле трошкова пружених услуга.

Подаци из става 1. овог члана не обухватају податке о позивима који су бесплатни, позиве службама за хитне интервенције, као ни податке који су неспојиви са одредбама закона којим се регулише заштита података о личности.

Приговор претплатника оператору

Члан 113.

Претплатник може у писаном облику да поднесе оператору приговор на износ којим је задужен за пружену услугу, односно на квалитет пружене услуге, као и да тражи накнаду штете, сагласно одредбама уговора о пружању услуге са мањим квалитетом од уговореног.

Рок за подношење приговора из става 1. овог члана је 30 дана од дана доспећа рачуна за услугу, када се ради о приговору на износ рачуна, односно 30 дана од дана пружања услуге, када се ради о приговору на квалитет услуге.

Претплатник је дужан да плати неспоран део износа рачуна, а ако оспорава цео рачун, дужан је да плати просечно месечно задужење за последња три месеца који су претходили периоду на који се приговор односи.

Оператор не одговара за штету из става 1. овог члана ако је квалитет пружене услуге мањи од прописаног или уговореног због објективних узрока који се нису могли предвидети, избећи односно уклонити (виша сила), као и због благовремено најављених радова на одржавању мрежа и услуга у роковима примереним околностима.

Оператор је дужан да у року од 15 дана од дана подношења приговора достави претплатнику одговор у писаном облику, којим ће прихватити основани захтев за накнаду штете, сагласно одредбама уговора о пружању услуге са мањим квалитетом од уговореног, односно одбити захтев, наводећи чињенице и доказе на основу којих је утврђен износ задужења за пружене услуге, односно утврђен квалитет пружених услуга.

Претплатник коме је одбијен приговор може се обратити Агенцији или другом телу ради посредовања у вансудском решавању спора или покренути парнични поступак пред надлежним судом, у року од 15 дана од дана достављања одговора оператора на приговор, односно 15 дана од дана истека рока у којем је оператор био дужан да се изјасни о приговору.

Претплатнику који поднесе приговор и уредно изврши обавезу плаћања из става 3. овог члана, оператор не сме да обустави пружање услуге пријема позива, позивања служби за хитне интервенције, као ни да искључи терминалну опрему претплатника из своје мреже, до истека рока за покретање вансудског или судског поступка из става 6. овог члана, односно до окончања вансудског или судског поступка из става 6. овог члана.

Контрола трошкова

Члан 114.

Оператор јавно доступних телефонских услуга дужан је да, у складу са својим техничким могућностима, претплатнику омогући, на једноставан начин и без накнаде:

1) забрану одлазних позива и слања електронских порука, када месечни трошкови тих услуга пређу унапред одређени износ;

2) забрану одређених врста одлазних позива, као и позива или слања електронских порука на одређене врсте бројева.

Идентификација позива

Члан 115.

Оператор који нуди услугу идентификације позива дужан је да кориснику омогући спречавање приказивања идентификације за појединачни одлазни позив, а претплатнику и за све одлазне позиве, на једноставан начин и без накнаде.

Оператор који нуди услугу идентификације позива дужан је да претплатнику омогући искључивање идентификације долазних позива, на једноставан начин и без накнаде за разумно коришћење ове могућности.

Оператор који нуди услугу идентификације позива дужан је да претплатнику омогући једноставан начин за одбијање долазних позива са скривеном идентификацијом.

Оператор који пружа услугу идентификације успостављене линије дужан је да претплатнику омогући искључивање приказивања идентификације успостављене линије позиваоцу, на једноставан начин и без накнаде.

Одредба става 1. овог члана односи се и на међународне одлазне позиве, а одредбе ст. 2-4. овог члана и на међународне долазне позиве.

Одредба става 1. овог члана није применљива на позиве који се упућују службама за хитне интервенције.

Оператор има право да привремено суспендује могућност из става 1. овог члана ради откривања и спречавања злонамерних или узнемиравајућих позива.

Оператор који пружа услугу идентификације позива или успостављене линије дужан је да објави информације о могућностима и ограничењима из овог члана.

Злонамерни или узнемиравајући позиви

Члан 116.

Оператор јавно доступних телефонских услуга коме претплатник у писаном облику пријави и опише начин, односно садржину, оквирни датум и време злонамерног или узнемиравајућег позива, дужан је да забележи и сачува податке о идентификацији тог долазног позива, датуму и времену позива или покушају позивања.

Ако оператор утврди, на основу пријаве из става 1. овог члана, да је злонамерни или узнемиравајући позив упућен са броја његовог претплатника, дужан је да том претплатнику упуту упозорење, односно, у случају поновног узнемиравања, предузме друге одговарајуће мере ради спречавања даљег узнемиравања.

Ако оператор утврди, на основу пријаве из става 1. овог члана, да је злонамерни или узнемиравајући позив упућен са претплатничког броја у мрежи другог оператора, прослеђује том оператору пријаву о узнемиравању из става 1. овог члана, како би тај оператор свом претплатнику упуту упозорење, односно, у случају поновног узнемиравања, предузео друге одговарајуће мере ради спречавања даљег узнемиравања.

Оператори јавно доступних телефонских услуга дужни су да сарађују ради праћења и откривања злонамерних или узнемиравајућих позива, а нарочито ради размене података и поступања по прослеђеним пријавама из става 3. овог члана.

Заустављање аутоматског преусмеравања позива

Члан 117.

Оператор је дужан да претплатнику омогући, на једноставан начин и без накнаде, заустављање аутоматског преусмеравања позива, коју је извршила трећа страна, на терминалну опрему претплатника.

Незатражене поруке

Члан 118.

Коришћење система за аутоматско позивање и комуникацију без људске интервенције, факс уређаја, електронске поште или других врста електронских порука, ради непосредног оглашавања, допуштено је само уз претходни пристанак корисника, односно претплатника (прималац).

Ако је физичко или правно лице, приликом продаје својих производа или услуга, прибавило непосредно од примаоца његове контакт податке и пристанак на употребу тих података у сврхе непосредног оглашавања, има право да их употребљава ради непосредног оглашавања својих сличних производа или услуга, под условом да примаоцу обезбеди могућност приговора таквој употреби контакт података, на једноставан начин и без накнаде.

Забрањено је непосредно оглашавање којим се нетачно приказује или прикрива идентитет пошиљаоца електронске поште или других врста електронских порука, као и непосредно оглашавање које не садржи назначену електронску адресу, односно број телефона, путем кога прималац може без накнаде да захтева спречавање даљег слања огласних порука.

Члан 119.

Оператор је дужан да претплатнику омогући филтрирање незатражених и штетних електронских порука, као и једноставан начин за подешавање или искључивање филтера.

Оператор је дужан да јавно објави електронску адресу за пријављивање незатражених и штетних електронских порука.

Оператор је дужан да, по пријему доказа о незатраженим и штетним порукама које су послате од стране његових претплатника, утврди чињенично стање и, у зависности од степена злоупотребе, опомене претплатника или му привремено онемогући коришћење услуге и о томе га без одлагања обавести.

Оператор има право да, у случају поновљене злоупотребе претплатнику трајно онемогући коришћење услуга, односно раскине уговор о коришћењу услуга.

Подаци о личности у јавном телефонском именику

Члан 120.

Пружалац услуга јавног телефонског именика дужан је да без накнаде обавести претплатника о намери да његове личне податке укључи у јавно доступан телефонски именик у штампаној или електронској форми, о сврси именика, доступности личних података преко услуга обавештења, као и могућностима за претрагу личних података од стране трећих лица преко функција претраге у електронској форми именика.

Претплатник има право да, по пријему обавештења из става 1. овог члана, одбије сагласност за укључивање личних података у јавно доступан телефонски именик.

Лице из става 1. овог члана дужно је да претплатнику, чији се лични подаци налазе у јавно доступном телефонском именику, омогући проверу или исправку података, као и могућност повлачења дате сагласности, односно брисања личних података из јавно доступног телефонског именика, на једноставан начин и без накнаде.

Лице из става 1. овог члана дужно је да прибави додатни пристанак претплатника пре омогућавања употребе података из јавног телефонског именика у сврхе различите од ступања у контакт са претплатником преко личног имена и презимена, односно назива претплатника или минимума других његових идентитетских ознака.

Одредбе ст. 2. и 3. овог члана примењују се на правна лица у мери у којој она нису обавезна да њихов претплатнички број буде доступан јавности, а одредба става 4. овог члана примењује се на правна лица без ограничења.

Доступност података у јавном телефонском именику

Члан 121.

Оператор који пружа јавно доступне телефонске услуге дужан је да:

- 1) сачини и води ажуран јавни телефонски именик са подацима својих претплатника;
- 2) обезбеди корисницима својих услуга приступ услугама обавештења и јавним телефонским именицима.

Оператор из става 1. овог члана дужан је да удовољи сваком разумном захтеву за приступ подацима из става 1. тачка 1) овог члана, под условима који су објективни, недискриминаторни, у складу са одредбама овог закона и закона којим се уређује заштита података о личности.

Обавеза из става 2. овог члана нарочито се односи на захтеве пружалаца услуга јавних телефонских именика, који сачињавају свеобухватне јавно доступне телефонске именике са подацима о свим претплатницима јавно доступних телефонских услуга у Републици Србији.

Агенција ближе прописује услове у погледу приступа и коришћења података из става 2. овог члана.

Обрада података о саобраћају

Члан 122.

Оператор јавних комуникационих мрежа или оператор јавно доступних електронских комуникационих услуга, који обрађује и чува податке о саобраћају претплатника и корисника, дужан је да те податке обрише или учини препознатљивим лице на које се ти подаци односе, када подаци о саобраћају више нису неопходни за пренос комуникације, са изузетком:

- 1) података који су неопходни ради израде рачуна за услуге или међуповезивање, а који се могу обрађивати до истека законом предвиђеног рока за рекламације или наплату потраживања;
- 2) података које оператор користи ради оглашавања и продаје услуга, уз претходни пристанак лица на које се подаци односе, као и ради пружања услуга са додатом вредношћу, у мери и времену неопходном за те сврхе;
- 3) података који се задржавају у складу са одредбама овог закона.

Оператор из става 1. овог члана дужан је да, пре отпочињања обраде података о саобраћају из става 1. тачка 1) овог члана, као и пре прибављања пристанка из става 1. тачка 2) овог члана, обавести претплатника или корисника о врстама података који ће бити обрађивани, као и трајању обраде.

Лице које је дало пристанак за обраду података из става 1. тачка 2) овог члана има право опозива датог пристанка у било ком тренутку.

Обраду података о саобраћају из става 1. овог члана смеју да врше само лица која за потребе оператора обављају послове издавања рачуна, управљања мрежним саобраћајем, одговарања на питања корисника, откривања превара, оглашавања и продаје услуга електронских комуникација, као и пружања услуга са додатом вредношћу, у мери неопходној за обављање наведених активности.

Одредбе ст. 1. и 4. овог члана не односе се на могућност Агенције и других надлежних државних органа да остваре увид у податке о мрежном саобраћају који су од значаја за одлучивање у споровима, нарочито поводом рачуна за услуге или међуповезивања.

Обрада података о локацији

Члан 123.

Оператор јавних комуникационих мрежа и јавно доступних електронских комуникационих услуга може обрађивати податке о локацији корисника, који нису подаци о саобраћају, само када се лица на која се ти подаци односе учине препознатљивим или уз њихов претходни пристанак ради пружања услуга са додатом вредношћу, у мери и времену потребном за те сврхе.

Одредба става 1. овог члана не односи се на податке о локацији који се задржавају у складу са одредбама овог закона.

Оператор је дужан да, пре прибављања пристанка из става 1. овог члана, корисника и претплатника обавести о врстама података о локацији који ће бити обрађивани, сврси и трајању обраде, као и томе да ли ће подаци бити достављани трећим лицима за потребе пружања услуга са додатом вредношћу.

Лице које је дало пристанак за обраду података из става 1. овог члана има право опозива датог пристанка у било ком тренутку.

Оператор је дужан да лицу које је дало пристанак за обраду података из става 1. овог члана, пружи могућност привременог одбијања обраде података о локацији при сваком повезивању на мрежу или преносу комуникације, на једноставан начин и без накнаде.

Обраду података о локацији из овог члана смеју да врше само овлашћена лица оператора, односно овлашћена лица треће стране која пружа услугу са додатом вредношћу, у мери неопходној за пружање услуге са додатом вредношћу.

XVI. БЕЗБЕДНОСТ И ИНТЕГРИТЕТ ЈАВНИХ КОМУНИКАЦИОНИХ МРЕЖА И УСЛУГА

Члан 124.

Оператор је дужан да, ради обезбеђивања безбедности и интегритета јавних електронских комуникационих мрежа и услуга, тајности комуникација, као и заштите података о личности, саобраћају и локацији, примени адекватне техничке и организационе мере, примерене постојећим ризицима, а посебно мере за превенцију и минимизацију утицаја безбедносних инцидената по кориснике и међуповезане мреже, као и мере за обезбеђивање континуитета рада јавних комуникационих мрежа и услуга.

Ако оператор пружа услугу користећи електронску комуникациону мрежу, припадајућа средства или услуге другог оператора, дужан је да сарађује са тим оператором у обезбеђивању безбедности и интегритета јавних комуникационих мрежа и услуга.

Када постоји посебан ризик повреде безбедности и интегритета јавних комуникационих мрежа и услуга (неовлашћени приступ, значајан губитак података, угрожавање тајности комуникација, безбедности личних података и друго), оператор је дужан да о том ризику обавести претплатнике и, ако је такав ризик ван опсега мера које је оператор дужан да примени, обавести претплатнике о могућим мерама заштите и трошковима у вези са применом тих мера.

Члан 125.

Оператор је дужан да обавести Агенцију о свакој повреди безбедности и интегритета јавних комуникационих мрежа и услуга, која је значајно утицала на њихов рад, а нарочито о повредама које су имале за последицу нарушавање заштите података о личности или нарушавање приватности претплатника или корисника.

Агенција је овлашћена да обавести јавност о повреди безбедности и интегритета из става 1. овог члана, или тражи од оператора да то сам уради, када процени да је објављивање такве информације у јавном интересу.

XVII. ТАЈНОСТ ЕЛЕКТРОНСКИХ КОМУНИКАЦИЈА, ЗАКОНИТО ПРЕСРЕТАЊЕ И ЗАДРЖАВАЊЕ ПОДАТАКА

Тајност електронских комуникација

Члан 126.

Пресретање електронских комуникација којим се открива садржај комуникације није допуштено без пристанка корисника, осим на одређено време и на основу одлуке суда, ако је то неопходно ради вођења кривичног поступка или заштите безбедности Републике Србије, на начин предвиђен законом.

Одредба из става 1. овог члана не спречава снимање комуникација и са њима повезаних података о саобраћају, које се обавља ради доказивања комерцијалних трансакција или других пословних односа, у којима су обе стране свесне или би морале бити свесне или су изричито упозорене на то да обављена комуникација може да буде снимљена.

Коришћење електронских комуникационих мрежа и услуга ради чувања или приступања подацима похрањеним у терминалној опреми претплатника или корисника, дозвољено је под условом да је претплатнику или кориснику дато јасно и потпуно обавештење о сврси прикупљања и обраде података, у складу са законом којим се уређује заштита података о личности, као и да му је пружена прилика да такву обраду одбије.

Одредба става 3. овог члана не спречава техничко чување или приступ подацима у сврху обезбеђивања комуникације у оквиру електронских комуникационих мрежа или пружања услуга које је претплатник или корисник изричито затражио.

Законито пресретање електронских комуникација

Члан 127.

Оператор је дужан да омогући законито пресретање електронских комуникација из члана 126. став 1. овог закона.

Надлежни државни орган који спроводи послове законитог пресретања дужан је да води евиденцију о пресретнутим електронским комуникацијама, која нарочито садржи одређење акта који представља правни основ за вршење пресретања, датум и време вршења пресретања, као и да ову евиденцију чува као тајну, у складу са законом којим се уређује тајност података.

Када надлежни државни орган који спроводи послове законитог пресретања није у могућности да изврши законито

пресретање електронских комуникација без приступа просторијама, електронској комуникационој мрежи, припадајућим средствима или електронској комуникационој опреми оператора, оператор из става 1. овог члана дужан је да о примљеним захтевима за пресретање електронских комуникација води евиденцију, која нарочито садржи идентификацију овлашћеног лица које је вршило пресретање, одређење акта који представља правни основ за вршење пресретања, датум и време вршења пресретања, као и да ову евиденцију чува као тајну, у складу са законом којим се уређује тајност података.

Оператор је дужан да, ради остваривања обавезе из става 1. овог члана, о свом трошку обезбеди неопходне техничке и организационе услове (уређаје и програмску подршку), као и да доказе о томе достави Агенцији, у складу са одредбама овог закона.

Министарство, по прибављеном мишљењу министарства надлежног за послове правосуђа, министарства надлежног за унутрашње послове, министарства надлежног за послове одбране, Безбедносно-информативне агенције и органа надлежног за заштиту података о личности, ближе прописује захтеве за уређаје и програмску подршку из става 4. овог члана као и техничке захтеве за испуњење обавезе задржавања података из чл. 128. и 129. овог закона.

Обавеза задржавања података

Члан 128.

Оператор је дужан да задржи податке о електронским комуникацијама из члана 129. став 1. овог закона (у даљем тексту: задржани подаци).

Приступ задржаним подацима није допуштен без пристанка корисника, осим на одређено време и на основу одлуке суда, ако је то неопходно ради вођења кривичног поступка или заштите безбедности Републике Србије, на начин предвиђен законом.

Оператор обавезу задржавања података из става 1. овог члана испуњава у складу са релевантним међународним техничким стандардима, односно препорукама, које се односе на задржане податке.

Оператор из става 1. овог члана је дужан да задржи податке у изворном облику или као податке обрађене током обављања делатности електронских комуникација који морају бити истог квалитета и нивоа заштите као и подаци у изворном облику.

Оператор из става 1. овог члана није дужан да задржи податке које није произвео нити обрадио.

Оператор из става 1. овог члана дужан је да задржане податке чува 12 месеци од дана обављене комуникације.

Оператор је дужан да задржава податке тако да им се без одлагања може приступити, односно да се без одлагања могу доставити на основу одлуке суда, за потребе из става 2. овог члана.

Надлежни државни орган који остварује приступ, односно коме се достављају задржани подаци, дужан је да води евиденцију о приступу, односно достављању задржаних података, која нарочито садржи: одређење судског акта који представља правни основ за приступ, односно достављање задржаних података, датум и време приступања, односно достављања задржаних података, као и да ову евиденцију чува као тајну, у складу са законом којим се уређује тајност података.

Када надлежни државни орган није у могућности да оствари приступ задржаним подацима без приступа просторијама, електронској комуникационој мрежи, припадајућим средствима или електронској комуникационој опреми оператора, оператор из става 1. овог члана дужан је да о примљеним захтевима за приступ, односно достављање задржаних података, води евиденцију, која нарочито садржи идентификацију овлашћеног лица које је приступило задржаним подацима, односно коме су достављени задржани подаци, одређење судске одлуке која представља правни основ за приступ, односно достављање задржаних података, датум и време приступања, односно достављања задржаних података, као и да ову евиденцију чува као тајну, у складу са законом којим се уређује тајност података.

Врсте задржаних података

Члан 129.

Обавеза оператора из члана 128. став 1. овог закона односи се на податке потребне за:

- 1) праћење и утврђивање извора комуникације;
- 2) утврђивање одредишта комуникације;
- 3) утврђивање почетка, трајања и завршетка комуникације;
- 4) утврђивање врсте комуникације;
- 5) идентификацију терминалне опреме корисника;
- 6) утврђивање локације мобилне терминалне опреме корисника.

Обавеза задржавања података из става 1. овог члана обухвата и податке о успостављеним позивима који нису одговорени, али не обухвата податке о позивима чије успостављање није успело.

Забрањено је задржавање података који откривају садржај комуникације.

Заштита задржаних података

Члан 130.

Оператор је дужан да, у погледу заштите задржаних података, нарочито обезбеди:

1) да су задржани подаци истог квалитета и подвргнути истим мерама безбедности и заштите као и подаци у електронској комуникационој мрежи оператора;

2) да су задржани подаци заштићени на подесан начин од случајног или недопуштеног уништења, случајног губитка

или измене, неовлашћеног или незаконитог чувања, обраде, приступа или откривања, у складу са законом којим се уређује заштита података о личности, односно законом којим се уређује заштита тајних података када се ради о подацима који су сачувани и достављени у складу са чланом 128. став 7. овог закона;

3) да се приступ задржаним подацима на подесан начин ограничи само на овлашћена лица органа који остварују приступ задржаним подацима, у складу са чланом 128. став 7. овог закона;

4) да се задржани подаци униште по истеку рока из члана 128. став 6. овог закона, осим података који су сачувани и достављени у складу са чланом 128. став 7. овог закона.

Оператор је дужан да, ради остваривања обавезе из става 1. овог члана, о свом трошку обезбеди неопходне техничке и организационе услове, као и да докаже о томе достави Агенцији, у складу са одредбама овог закона.

Надзор над извршењем обавеза оператора из става 1. овог члана врши орган надлежан за заштиту података о личности, а када су подаци достављени у складу са чланом 128. став 7. овог закона и орган надлежан за надзор над спровођењем закона који регулише заштиту тајности података.

Евиденција о захтевима за приступ задржаним подацима

Члан 130а

Оператор који задржава податке у складу са одредбама чл. 128-130. овог закона, као и надлежни органи који приступају подацима на начин предвиђен одредбама члана 128. став 2. овог закона, дужни су да воде евиденцију о захтевима за приступ задржаним подацима у току једне календарске године.

Евиденција из става 1. овог члана садржи информацију о:

- 1) броју захтева за приступ задржаним подацима;
- 2) броју испуњених захтева за приступ задржаним подацима;
- 3) времену које је протекло од дана од када су подаци задржани до дана кад је приступ подацима затражен у складу са чланом 128. став 2. овог закона.

Евиденција из става 1. овог члана не садржи податке о личности.

Лица из става 1. овог члана дужна су да, најкасније до 31. јануара за претходну календарску годину, доставе евиденцију из става 1. овог члана органу надлежном за заштиту података о личности.

XVIII. ПРОВЕРА ПОСТУПАЊА ОПЕРАТОРА И ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР

Овлашћења Агенције

Члан 131.

Оператори су дужни да делатност електронских комуникација обављају у складу са прописаним општим условима за обављање делатности, посебним обавезама одређеним операторима са ЗТС, условима прописаним дозволама за коришћење нумерације, појединачним дозволама за коришћење радио-фреквенција, као и другим обавезама утврђеним овим законом и прописима донетим на основу њега.

Агенција је овлашћена да тражи од оператора податке и информације који су јој потребни ради провере њиховог поступања у складу са обавезама из става 1. овог члана, као и да врши мерења и испитивања рада електронских комуникационих мрежа и услуга, припадајућих средстава, електронске комуникационе опреме и терминалне опреме.

Послове мерења и испитивања из става 2. овог члана Агенција врши преко контролно-мерних центара, као организационих јединица Агенције (подручне јединице), односно преко лица овлашћених за вршење мерења и испитивања.

Ако Агенција утврди да поступање оператора није у складу са обавезама из става 1. овог члана, о томе обавештава оператора и одређује рок у коме оператор може да се изјасни о утврђеним неправилностима, односно да их отклони и о томе обавести Агенцију.

Рок из става 4. овог члана не може бити краћи од осам дана од дана пријема захтева од стране оператора, осим у случајевима када Агенција утврди теже или поновљено кршење прописаних обавеза.

Ако Агенција утврди да оператор није отклонио утврђене неправилности у остављеном року, подноси пријаву инспекцији Министарства.

Инспекцијски надзор

Члан 132.

Инспекцијски надзор над применом овог закона, прописа којима се уређује делатност електронских комуникација, као и међународних споразума у области електронских комуникација, обавља Министарство, преко инспектора електронских комуникација (у даљем тексту: инспектор).

Инспекцијски надзор над применом овог закона и прописа којим се уређује делатност електронских комуникација на територији аутономне покрајине врши аутономна покрајина преко својих органа.

Послове из става 2. овог члана аутономна покрајина врши као поверене.

Члан 133.

Инспектор је самосталан у границама овлашћења утврђених законом и другим прописима којима се уређује обављање послова инспекције, а за свој рад је лично одговоран.

Инспектор је дужан да узме у поступак пријаве Агенције, грађана, предузећа и других организација, као и да обавести подносиоца пријаве о резултатима поступка.

Инспектор не може да врши надзор електронске комуникационе мреже или услуге, припадајућих средстава, електронске комуникационе опреме и терминалне опреме, ако је учествовао у њиховом пројектовању, изградњи, постављању или производњи.

У вршењу инспекцијског надзора, за обављање послова мерења и испитивања електронских комуникационих мрежа и услуга, припадајућих средстава, електронске комуникационе опреме и терминалне опреме, инспектор може ангажовати лице овлашћено за вршење мерења и испитивања.

Министар ближе прописује образац и садржину легитимације инспектора, као и врсту опреме коју користи инспектор.

Посебна овлашћења инспектора

Члан 134.

Инспектор је, поред овлашћења из закона којим се уређује обављање послова инспекције, овлашћен да проверава:

1) поступање оператора у складу са прописаним општим условима за обављање делатности електронских комуникација, посебним обавезама одређеним операторима са ЗТС, условима прописаним дозволама за коришћење нумерације, појединачним дозволама за коришћење радио-фреквенција, као и другим обавезама утврђеним овим законом и прописима донетим на основу њега;

2) рад електронских комуникационих мрежа и услуга, припадајућих средстава, електронске комуникационе опреме и терминалне опреме, као и испуњеност прописаних техничких и других захтева;

3) да ли се радио-фреквенцијски спектар користи у складу са овим законом;

4) поступање ималаца појединачних дозвола и других корисника радио-фреквенцијског спектра у односу на обавезе утврђене дозволама, овим законом, прописима донетим на основу њега и одговарајућим међународним споразумима;

5) постојање штетних сметњи у раду електронских комуникационих мрежа;

6) поступање оператора у вези са применом мера заштите података о личности и приватности, обезбеђивањем безбедности и интегритета јавних комуникационих мрежа и услуга, као и омогућавањем законитог пресретања електронских комуникација и приступа задржаним подацима.

Мере инспекцијског надзора

Члан 135.

Ако се у вршењу инспекцијског надзора утврде неправилности, недостаци или пропусти у примени овог закона и прописа донетим на основу њега, инспектор доноси решење којим:

1) налаже мере за отклањање утврђених неправилности, недостатака или пропусти и одређује рок за њихово отклањање;

2) предузима привремене мере, укључујући одређивање забране рада, печатења и одузимања електронске комуникационе опреме или дела опреме, нарочито ако се радио-фреквенцијски спектар неовлашћено користи, ако се користи супротно прописаним условима коришћења или ако се утврди да рад електронске комуникационе опреме представља непосредну и озбиљну претњу јавној безбедности или угрожава животну средину;

3) привремено забрањује обављање делатности, затварањем просторија у којима се обавља делатност или на други одговарајући начин, у случајевима када се онемогући вршење надзора, када се неовлашћено обавља делатност или када се не примене претходно одређене мере из става 1. тачка 1) овог члана, при чему одређује време трајања привремене забране обављања делатности у коме су лица дужна да отклоне противправно стање које је разлог изрицања мере.

Против решења инспектора може се изјавити жалба Министарству у року од осам дана од дана пријема решења.

Жалба на решење инспектора не одлаже извршење решења.

Решење Министарства је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

Инспектор је дужан да о утврђеним неправилностима, недостацима или пропустима у примени овог закона и прописа донетим на основу њега обавести Агенцију и, по потреби, предложи Агенцији предузимање мера из њене надлежности.

Лица овлашћена за вршење мерења и испитивања

Члан 136.

Привредно друштво, предузеће и друго правно лице може да врши мерења и испитивања рада електронских комуникационих мрежа и услуга, припадајућих средстава, електронске комуникационе опреме и терминалне опреме ако испуњава услове у погледу кадрова, опреме и простора.

Министарство, на предлог Агенције, ближе прописује услове које морају да испуњавају лица из става 1. овог члана.

Министарство доноси решење о испуњености услова из става 1. овог члана, на захтев лица из става 1. овог члана (у даљем тексту: овлашћење за вршење мерења и испитивања).

За издавање решења из става 2. овог члана плаћа се такса, у складу са законом којим се уређује административна такса.

Овлашћење за вршење мерења и испитивања може се одузети ако се накнадно утврди да привредно друштво, предузеће и друго правно лице не испуњава прописане услове или ако се утврди да је решење издато на основу неистинитих и нетачних података.

Решење из ст. 2. и 5. овог члана је коначно.

Министарство води ажуран регистар овлашћења за вршење мерења и испитивања и чини га доступним на својој Интернет страници.

XIX. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 137.

Новчаном казном од 1.000.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице, ако:

- 1) пројектује, гради или поставља, користи и одржава електронске комуникационе мреже и припадајућа средства супротно члану 42. овог закона;
- 2) поступа супротно одредбама члана 126. овог закона у погледу заштите тајности електронских комуникација;
- 3) не поступи у складу са одредбама овог закона у вези са законитим пресретањем електронских комуникација (члан 127);
- 4) не поступи у складу са одредбама овог закона у вези са задржавањем података (чл. 128-130а);
- 4а) не пријави Агенцији уговор о међуповезивању на међународном нивоу (члан 53. став 5);
- 5) не омогући или омете вршење инспекцијског надзора (чл. 134. и 135).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 100.000 до 150.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник, односно физичко лице новчаном казном од 100.000 до 150.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана може се изрећи новчана казна у сразмери са висином учињене штете, неизвршене обавезе, вредности робе или друге ствари која је предмет прекршаја, а највише до двадесетоструког износа тих вредности.

За прекршај из става 1. овог члана правном лицу, односно предузетнику, може се изрећи заштитна мера забране вршења одређене делатности у трајању до три године, а одговорном лицу у правном лицу заштитна мера забране вршења одређених послова у трајању до једне године.

Члан 138.

Новчаном казном од 500.000 до 2.000.000 казниће се за прекршај правно лице, ако:

- 1) не обавља делатност електронских комуникација у складу са одговарајућим општим условима прописаним од стране Агенције (члан 37);
- 2) не обавести Агенцију о отпочињању, промени или окончању делатности (члан 38. став 1);
- 3) не обавља делатност електронских комуникација преко повезаног правног лица или преко огранка (члан 40);
- 4) не обавља делатност у складу са донетим техничким прописима из члана 44. овог закона;
- 5) не поступи у складу са решењем Агенције којим се утврђује заједничко коришћење (члан 51. став 3);
- 6) не поступи у складу са решењем Агенције којим се утврђује међуповезивање, односно приступ (члан 53. став 6);
- 7) не поступи у складу са решењем Агенције којим се утврђује обавеза међуповезивања електронске комуникационе мреже за посебне намене и јавне комуникационе мреже (члан 54);
- 8) не пружа услуге универзалног сервиса у складу са прописаним обавезама (члан 56. став 1);
- 9) не поступи у складу са решењем Агенције о обезбеђивању доступности услуга универзалног сервиса (члан 56. став 5);
- 10) не поступи у складу са решењем Агенције о одређивању оператора са ЗТС (члан 62. став 2) и прописаним обавезама (чл. 63-71);
- 11) користи нумерацију супротно одредбама овог закона, односно супротно издатој дозволи за коришћење нумерације (члан 74);
- 12) уступи на коришћење додељену нумерацију, односно пренесе право на коришћење додељене нумерације без претходне сагласности Агенције (члан 76. ст. 1. и 3);
- 13) не поступи у складу са решењем Агенције о одузимању додељене нумерације (члан 77);
- 14) не поступи у складу са одредбама члана 79. овог закона у вези са преносивошћу броја;
- 15) не омогући бесплатно упућивање позива службама за хитне интервенције или пропусти да центру за опслуживање позива службама за хитне интервенције проследи податке о идентитету позиваоца и локацији са које је позив упућен (члан 80);
- 16) користи радио-фреквенције супротно одредбама овог закона (члан 85), односно супротно издатој појединачној дозволи (чл. 86. и 89), привременој дозволи (члан 94) или утврђеним условима за коришћење радио-фреквенција по режиму општег овлашћења (члан 96. став 3);
- 17) пренесе право на коришћење радио-фреквенција супротно одредби члана 93. став 3. овог закона;
- 18) не поступи у складу са решењем Агенције о одузимању додељених радио-фреквенција (члан 95);
- 19) не поступи у складу са решењем Агенције о обавези преноса (члан 101);
- 20) не закључи уговор са корисником или пропусти да уговором регулише прописане обавезне елементе (члан 105);
- 21) не пружа обавештења о понуђеним услугама у складу са одредбама члана 106. овог закона;
- 22) пропусти да претплатницима најави намеру једностране измене услова уговора у складу са одредбама члана 107. овог закона;
- 23) не пружа услуге са додатном вредношћу у складу са одредбама члана 108. овог закона;
- 24) не обезбеди минимални прописани квалитет одређених услуга (члан 109);
- 25) не одговори на приговор претплатника у прописаном року, обустави пружање услуге или искључи терминалну опрему претплатника супротно одредбама члана 113. овог закона;
- 26) поступа супротно одредбама овог закона у вези са слањем електронских порука ради непосредног оглашавања (члан 118);
- 27) не поступи у складу са одредбама овог закона у вези са подацима о личности у јавним телефонским именицима

(члан 120);

28) не поступи са подацима о саобраћају у складу са одредбама члана 122. овог закона;

29) не поступи са подацима о локацији у складу са одредбама члана 123. овог закона;

30) не предузме мере у вези са обезбеђивањем безбедности, интегритета и континуитета рада јавних комуникационих мрежа и услуга (члан 124. ст. 1. и 2);

31) не упозори претплатнике на посебне ризике повреде безбедности и интегритета јавних комуникационих мрежа и услуга (члан 124. став 3);

32) не обавести Агенцију о значајним повредама безбедности и интегритета јавних комуникационих мрежа и услуга из члана 125. овог закона;

33) не достави Агенцији податке и информације потребне за проверу поступања у складу са прописаним обавезама, односно ако се не изјасни о утврђеним неправилностима у прописаном року (члан 131);

34) не поступи у складу са решењем инспектора из члана 135. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник, односно физичко лице новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара.

За прекршај из става 1. тачка 10) овог члана може се изрећи новчана казна у износу највише до 10% прихода који су правно лице, одговорно лице у правном лицу или предузетник остварили у обрачунској години која је претходила години када је прекршај учињен, док се за остале прекршаје из става 1. овог члана може изрећи новчана казна у сразмери са висином учињене штете, неизвршене обавезе, вредности робе или друге ствари која је предмет прекршаја, а највише до двадесетоструког износа тих вредности.

За прекршај из става 1. овог члана правном лицу, односно предузетнику, може се изрећи заштитна мера забране вршења одређене делатности у трајању до три године, а одговорном лицу у правном лицу заштитна мера забране вршења одређених послова у трајању до једне године.

Члан 139.

Новчаном казном од 250.000 до 500.000 казниће се за прекршај правно лице, ако:

1) не достави Агенцији податке и информације неопходне ради обављања послова из њене надлежности (члан 41);

2) не изгради канализациону и пратећу инфраструктуру потребну за постављање електронских комуникационих мрежа, припадајућих средстава и електронске комуникационе опреме до просторија корисника (члан 43. став 1);

3) нарушава заштитни појас или обавља радове у близини електронских комуникационих мрежа и припадајућих средстава на начин који угрожава функционисање електронских комуникација (члан 45);

4) нарушава заштитну зону дуж трасе радио-коридора (члан 46);

5) не поступи у складу са прописаним захтевима за обезбеђивање електромагнетске компатибилности (члан 47);

6) његова електронска комуникациона мрежа, припадајућа средства или електронска комуникациона опрема прекорачује прописани ниво електромагнетског поља (члан 48);

7) не поступи у складу са решењем Агенције о финансирању универзалног сервиса (члан 58. став 2);

8) не поступи у складу са решењем Агенције о обезбеђивању приступа апликативним програмским интерфејсима и електронским програмским водичима (члан 102);

9) не поступи у складу са одредбама члана 103. овог закона у вези са условним приступом;

10) не осигура једнаку доступност својих услуга особама са инвалидитетом, односно не поступи у складу са одговарајућим решењем Агенције (члан 110);

11) не води јавни телефонски именик или не омогућава приступ подацима у јавном телефонском именуку из члана 121. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 50.000 до 100.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник, односно физичко лице новчаном казном од 50.000 до 100.000 динара.

Члан 140.

Новчаном казном од 100.000 до 250.000 казниће се за прекршај правно лице, ако:

1) не објави податке о понуди услуга универзалног сервиса (члан 56. став 3);

2) не достави Агенцији извештај о пружању услуга универзалног сервиса (члан 57. став 1);

3) пропусти да обавести Агенцију о промени података (члан 74. став 3. и члан 91. став 3);

4) не изда рачун са детаљном спецификацијом у складу са одредбама члана 112. овог закона;

5) не обезбеди претплатнику могућности за контролу трошкова из члана 114. овог закона;

6) не пружа услуге идентификације позива у складу са одредбама члана 115. овог закона;

7) не предузме мере у вези са откривањем и спречавањем злонамерних или узнемиравајућих позива (члан 116);

8) не обезбеди претплатнику могућност за заустављање аутоматског преусмеравања позива (члан 117);

9) не обезбеди претплатнику могућност за филтрирање незатражених и штодљивих електронских порука (члан 119. став 1);

10) не предузме мере у вези са откривањем и спречавањем слања незатражених и штодљивих порука (члан 119. ст. 2-4).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 25.000 до 50.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник, односно физичко лице новчаном казном од 25.000 до

XX. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Континуитет Републичке агенције за телекомуникације

Члан 141.

Даном ступања на снагу овог закона Републичка агенција за телекомуникације основана Законом о телекомуникацијама ("Службени гласник РС", бр. 44/03, 36/06 и 50/09 - УС) наставља са радом као Републичка агенција за електронске комуникације, у складу са одредбама овог закона.

Запослени у Републичкој агенцији за телекомуникације настављају са радом као запослени у Републичкој агенцији за електронске комуникације, на пословима на којима су радили, до дана ступања на снагу нових општих аката Агенције којима се уређују права и обавезе из радног односа.

Чланови Управног одбора Републичке агенције за телекомуникације настављају са радом до избора чланова управног одбора Републичке агенције за електронске комуникације, у складу са одредбама овог закона.

Посебне обавезе Министарства

Члан 142.

Министарство расписује јавних конкурс за избор чланова управног одбора Агенције којима је истекао мандат у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Министарство доноси опште акте на основу овлашћења из овог закона у року од годину дана од дана његовог ступања на снагу.

До доношења аката из става 2. овог члана примењују се важећи општи акти донети на основу закона који престаје да важи даном ступања на снагу овог закона, осим одредаба тих аката које су у супротности са овим законом.

Посебне обавезе Агенције

Члан 143.

Управни одбор Агенције доноси статут Агенције који је усклађен са овим законом у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Управни одбор Агенције расписује јавни конкурс за избор директора Агенције у року од 30 дана од дана ступања на снагу статута Агенције.

Директор Агенције доноси акт о унутрашњој организацији Агенције у року од 30 дана од ступања на дужност.

Агенција формира нове, односно ажурира постојеће регистре, евиденције и базе података и прописује обрасце за унос и измену података, у складу са одредбама овог закона, у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Агенција доноси опште акте на основу овлашћења из овог закона у року од годину дана од дана његовог ступања на снагу.

До доношења аката из става 4. овог члана примењују се важећи општи акти донети на основу закона који престаје да важи даном ступања на снагу овог закона, осим одредаба тих аката које су у супротности са овим законом.

Лиценце и општа одобрења издата у складу са раније важећим прописима

Члан 144.

Лиценца и општа одобрења издати до дана ступања на снагу овог закона важе до истека периода на који су издати.

Имаоци лиценци и општих одобрења из става 1. овог члана, дужни су да своје пословање ускладе са одредбама овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Агенција, по службеној дужности, евидентира имаоце лиценци и одобрења из става 1. овог члана у евиденцији оператора, у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Тржишта подложна претходној регулацији и одлуке о утврђивању оператора са значајним тржишним уделом донете у складу са раније важећим прописима

Члан 145.

До доношења акта из члана 59. овог закона, претходној регулацији подлежу следећа тржишта:

- 1) малопродајно тржиште приступа јавној телефонској мрежи;
- 2) велепродајно тржиште оригинације позива у јавној телефонској мрежи;
- 3) велепродајно тржиште терминације позива у јавној телефонској мрежи;
- 4) велепродајно тржиште (физичког) приступа елементима мреже и припадајућим средствима (укључујући дељени и потпуни рашчлањени приступ локалној петљи);
- 5) велепродајно тржиште широкопојасног приступа;
- 6) велепродајно тржиште изнајмљених линија;
- 7) велепродајно тржиште терминације позива у мобилној мрежи.

Агенција је дужна да у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона изврши анализу тржишта, у складу са одредбама овог закона.

Агенција је дужна да у року од шест месеци од дана објављивања извештаја о извршеној анализи тржишта из става

2. овог члана, преиспита одлуке о утврђивању оператора са значајним тржишним уделом, које су донете на основу раније важећих прописа, као и да одлучи о одређивању оператора са ЗТС у складу са одредбама овог закона.

Одлуке о додели нумерације

Члан 146.

Одлуке о додели нумерације донете до дана ступања на снагу овог закона, важе до истека рока на који су донете, а додељена нумерација се користи у складу са одредбама овог закона.

Дозволе за радио станицу издате у складу са раније важећим прописима

Члан 147.

Даном ступања на снагу овог закона имаоци дозвола за радио станице настављају са радом у складу са издатим дозволама, до истека периода на који су издате.

Изузетно од става 1. овог члана, имаоци дозвола за радиодифузне станице, издате у склопу дозвола за емитовање телевизијског програма, настављају са радом у складу са издатим дозволама, које престају да важе у роковима утврђеним актом о преласку са аналогног на дигитално емитовање телевизијског програма из члана 104. став 1. овог закона.

Започети поступци

Члан 148.

Поступци који су започети до ступања на снагу овог закона се окончавају у складу са прописима по којима су започети.

Пружање јавно доступних телефонских услуга преко јавне фиксне телефонске мреже

Члан 149.

Пружање јавно доступних телефонских услуга преко јавне фиксне телефонске мреже изузима се из режима општег овлашћења до 31. децембра 2011. године.

До истека рока из става 1. овог члана, дозвола (лиценца) за јавне фиксне телекомуникационе мреже и услуге издаје се у складу са одредбама Закона о телекомуникацијама, којима се уређује издавање лиценце за јавне фиксне телекомуникационе мреже и услуге.

Престанак важења Закона о телекомуникацијама

Члан 150.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о телекомуникацијама, осим члана 6. став 1. тачка 4), чл. 36, 37. и 39, а који престају да важе 31. децембра 2011. године.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о системима веза ("Службени лист СФРЈ", бр. 41/88, 80/89 и 29/90 и "Службени лист СРЈ", бр. 34/92, 24/94 и 28/96).

Ступање на снагу закона

Члан 151.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".